

Vatikanas palengvino anglikonų perėjimą į katalikybę

Vatikanas, spalio 21 d. (AFP/BNS) – Popiežius Benediktas XVI patvirtino dokumentą, kuris palengvins Anglikonų Bendrijos nariams, tarp jų – ir vedusiems kunigams, pereiti į Katalikų Bažnyčią, paskelbė Vatikanas.

Šis sprendimas buvo priimtas atsižvelgiant į per 70 mln. išpažinėjų visame pasaulyje turinčioje anglikonų bendruomenėje daugelį metų stiprėjusį nepasitenkinimą kai kuriomis liberaliomis šios konfesijos pažiūromis į moteris dvasininkes, homoseksualius vyskopus ir gėjų santuokas.

Pasak Vatikano, vadinamoji Apaštališkoji konstitucija leis anglikonų tikintiesiems – asmeniškai arba bendruomenėmis – sukurti pilnutinę vienybę su Katalikų Bažnyčia išlaikant anglikonų dvasingumo paveldui būdingas savybes.

Tokią galimybę užtikrins Apaštališkąja konstitucija patvirtinta kانونinė struktūra, numatanti asmeninius ordinarius, kurių steigimas bus derinamas su vietinėmis vyskupų konferencijomis.

Kai kurie konservatyvių pažiūrų anglikonų kunigai jau anksčiau perėjo į katalikybę, kai 1984 m. moterims buvo sudaryta galimybė būti išventintoms į kunigų luomą kai kuriose Anglikonų Bendrijos grupėse, o 1992 m. – visoje Anglijos Anglikonų Bažnyčioje.

Pasaulinei Anglikonų Bendrijai iš viso priklauso apie 77 mln. tikinčiųjų, jos svarbiausia bendruomenė yra Anglijos Anglikonų Bažnyčia. Katalikų Bažnyčia vienija apie 1,1 mlrd. tikinčiųjų.

JAV ambasadorė: Lietuva atlieka išpūdingą vaidmenį tarptautinėje politikoje

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA) – Tvirtą Lietuvos siekį stiprinti ir gilinti euroatlantinį bendradarbiavimą, ypač – strateginę partnerystę su JAV ministras pirmininkas Andrius Kubilius pakartojo priėmęs naująją Jungtinių Valstijų nepaprastąją ir įgaliotąją ambasadorę Lietuvoje Anne E. Derse.

Pašnekovai sutarė, kad dvišalis bendradarbiavimas labai svarbus ir dėl to, jog Lietuva bei JAV tuo pat metu sprendžia ekonominės krizės įveikimo bei energetinės nepriklausomybės užtikrinimo klausimus, nuo kurių nemažai priklausys abiejų šalių ateitis.

Ambasadorės nuomone, Lietuva, būdama ES ir NATO narė, atlieka išpūdingą vaidmenį tarptautinėje politikoje, turint omenyje, kad nuo Berlyno sienos griuvimo ir Rytų Europos išsivadavimo iš Sovietų Sąjungos okupacijos ir sprespaudos praėjo vos 20 metų. Ambasadorė ypač aukštai įvertino Lietuvos vadovaujamą Afga-

Premjeras Andrius Kubilius susitiko su naująja JAV ambasadore Anne E. Derse. **Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.**

nistano Goro provincijos atkūrimo ir taikos palaikymo misiją.

Pašnekovai sutarė, kad stiprinant NATO vaidmenį pasaulyje būtina atsižvelgti į dabartinę pasaulio padėtį ir rasti pusiausvyrą tarp NATO sutarties 5 straipsnyje įrašyto šalių išipareigojimo ginti viena kitos teritorijas ir išipareigojimo gintis

naujų grėsmių akivaizdoje.

Naujoji JAV ambasadorė Lietuvoje žada ieškoti būdų, kaip padidinti JAV investicijas Lietuvoje ir dvišalės prekybos apimtis.

„Skaičiai, susiję su prekyba ir investicijomis, yra galbūt mažesni, nei galėtų būti. Norėčiau įvertinti, kodėl taip yra – **Nukelta į 6 psl.**

„ABC News“ pateikė duomenų apie CŽV kalinių gabenimą į Lietuvą

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) – JAV televizija „ABC News“ atskleidė lėktuvų, esą gabenusių Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalinius į Lietuvą, numerius, taip pat ir datas, kada keli lėktuvai leidosi Vilniuje. Be to, nurodomi ir skrydžiai.

„2004 m. rugsėjo 20 d. lėktuvas ‘Boeing 707’ su numeriu N88ZL atliko tiesioginį skrydį iš Bagramo oro bazės Afganistane į Vilnių“, – rašoma

„ABC News“ pranešime.

Pranešime pažymima, kad buvusių CŽV pareigūnų teigimu, lėktuve buvo teroristinės organizacijos „al Qaeda“ sulaikytasis, kuris buvo gabenamas iš vienos sulaikymo vietos į kitą.

„Taip pat 2005 m. liepą CŽV užsakomasis lėktuvas ‘Gulfstream IV’ su numeriu N63MU skrido tiesiogiai iš Kabulo į Vilnių. Keli buvę CŽV pa-

reigūnai, dalyvavę CŽV kalėjimų programoje, patvirtino skrydį kaip kalinio perkėlimą į Lietuvą“, – dėstoma pranešime.

Pasak „ABC News“, įtariamas CŽV kalėjimas Lietuvoje buvo pastutinė Europoje įkurta vadinamoji „juodoji“ vieta po to, kai slaptas CŽV kalėjimas 2003 m. pabaigoje buvo uždarytas Lenkijoje.

Mitingavo pedagogų, medikų ir bibliotekininkų atstovai

Mitingo prie Vyriausybės rūmų dalyviai.

Eltos nuotr.

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) – Prie Vyriausybės rūmų Vilniuje mitingavo pedagogų, bibliotekininkų ir medikų profsąjungos atstovai.

V. Kudirkos aikštėje susirinko apie 500 mitinguotojų. Rankose jie laikė plakatus su užrašais „Nežlugdykit darželių“, „Mokytojas – irgi žmogus“, „Vyriausybės programa: pavargęs medikas – miręs pacientas“, „Mums vis dar rūpi Lietuvos ateitis“

ir panašius.

Aplinkinę teritoriją saugojo gausios policininkų pajėgos. Vilniaus policijos atstovas per mikrofoną visus mitingo dalyvius paragino nepasiduoti provokacijomis ir dalyvauti mitinge ramiai.

„Džiaugiamės, kad saugo, bet nesuprantame, kad mokytojas ar medikas galėtų paimti akmenį ir mesti į langus“, **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Detroit, MI paminėta V. Udrailės-Osteikienės mirties 10 metų sukaktis (p. 2)
- Slaptoji Lietuva (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Ruošiamasi Philadelphia Lietuvių namų mugei (p. 5)
- Taip džiugu ir graudu (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (107) (p. 9)
- Čikagoje vyks Ekumeninės 1000-mečio pamaldos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.31 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Jei norite mažai dirbti ir daug ilsėtis, CNN siūlo rinktis Lietuvą arba Braziliją. Šiose šalyse, konsultacijų bendrovės „Mercer“ duomenimis, atostogauti galima 41 dieną per metus. Lietuvoje eilinės mokamos atostogos sudaro 28 kalendorines dienas, o per metus dar 13 dienų yra valstybinės šventės, kurių metu nedirbama. Pažįstami amerikiečiai negali tuo patikėti ir klausia, kaip čia yra? „Mercer“ tyrimas rodo, kad Jungtinių Valstijų darbuotojai turi 25 laisvas dienas per metus. Beje, nors skirtingose valstijose atostogų trukmė labai skiriasi, vidutiniškai darbuotojai JAV atostogauja 15 dienų per metus, o 10 dienų yra valstybinės šventės. Ar Lietuva tokia turtinga šalis, kad jos žmonės gali sau leisti taip ilgai ilsėtis, ar valstybė taip myli savo piliečius ir baiminasi, jog jie gali persidirbti?

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Paminėta V. Udraitės– Osteikienės mirties 10 metų sukaktis

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Susipažinau su Antanu ir Valentina Osteikomis, kai susižiedavau su savo a. a. vyru Rimgaudu Švoba – prieš dvylika metų. A. ir V. Osteikos buvo a. a. Jono ir Joanos Švobų šeimos kaimynai bei geri ir artimi draugai. Osteikos visuomet buvo graži, nuoširdi ir draugiška pora. Po sunkios ligos 1999 m. spalio 1 d. Viešpaties angelas pašaukė Valentiną Osteikienę į Dievo namus.

Š. m. spalio 4 d., sekmadienį, Šv. Antano lietuvių bažnyčioje, Detroit, MI, buvo aukojamos šv. Mišios už Valentiną Osteikienės vėlę. Mišias atnašavo kun. Alfonsas Babonas, liturginius skaitinius skaitė Algis Kaunelis. Auką prie altoriaus nešė velionės vyras Antanas Osteika ir šių eilučių autorė.

Po Mišių A. Osteika pakvietė visus į parapijos salę priešpiečiams. Salėje buvo įrengtas altorėlis su a. a. V. Osteikienės nuotrauka ir kryžiumi, žvakėmis, raudonomis rožėmis. Žemiau altorėlio buvo padėta puošni gėlių puokštė. Maldą prieš vaišes sukalbėjo kun. Babonas.

* * *

Valentina savo jaunystės metus praleido Vilniuje, kurį ji mylėjo ir juo didžiavosi. Vilniuje lankė ir baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją. Lankydamasi Stepono Batoro universitetą Vilniuje, ji priklausė muzikos vilniečio Juliaus Siniaus „Varpo“ chorui, su kuriuo 1938 m. lankėsi Lietuvoje. Ta išvyka dar lenkų okupacijos laikais Vilniaus krašto jaunimui buvo didžiulė šventė. Nuoširdus jų priėmimas paliko graudžius ir malonius prisiminimus.

Antrą kartą, dar prieš Lietuvai atgaunant Vilnių, Valentina lankėsi

Altorėlis, skirtas a. a. V. Udraitei-Osteikienei.

Lietuvoje su studentų ekskursija. Tos išvykos išpūdziai taip pat buvo jaudinantys. Studijuodama universitete Valentina taip pat priklausė korporacijai „Jūra“.

A. a. Valentina mėgo buriuoti, lankė buriavimo kursus. Ji dalyvavo plaukimo baidarėmis ekskursijoje, kuriai vadovavo profesorius Kolupaila.

Vilniuje karšta meilė suvedė jaunus Valentiną ir Antaną Osteiką prie altoriaus. Neilgai jie džiaugėsi ramiu šeimyniniu gyvenimu Lietuvoje. Karas privertė palikti Lietuvą ir su šeima įsikurti JAV – Detroit, MI. Osteikos sukūrė jaukią šeimyninę aplinką, su meile auklėjo sūnų Gediminą, ugdė meilę kenčiančiai Lietuvai, artimui, atjautimą kiekvienam nelaimingam. Sūnus Gediminas lankė Šv. Antano parapijos pradinę mokyklą, kurioje mokytojos buvo seselės

vienuolės prancišketės.

Gediminas baigė aukštuosius mokslus ir pradėjo savarankišką gyvenimą. Bet, deja, sunki liga pakirto daug žadantį jaunuolį. Vienintelio sūnaus netektis sukrėtė tėvus, padarė juos dar jautresniais artimui, pagalbos reikalingiems. Osteikos rėmė Lietuvoje likusius gimines, draugus ir pažįstamus. Valentina lankydavo ligonius ir sergančius, juos guodė, praskaidrindavo jų dienas, savo humoristiniais pasakojimais prajuokindavo, leisdavo jiems nors trumpam pamiršti skausmus. Valentina buvo labai draugiška ir dosni. Ji niekuomet nepagailėjo gražaus žodžio, nuoširdaus šypsno.

Valentina priklausė Vilniaus krašto lietuvių sąjungai, kurį laiką buvo jos valdybos sekretorė. Ilgus metus giedojo Šv. Antano bažnytniame chore, kurį stiprino savo gražiu sopranu.

Valentinai patiko jos darželis. Ji augindavo gražiausias gėles bei didžiules rozes.

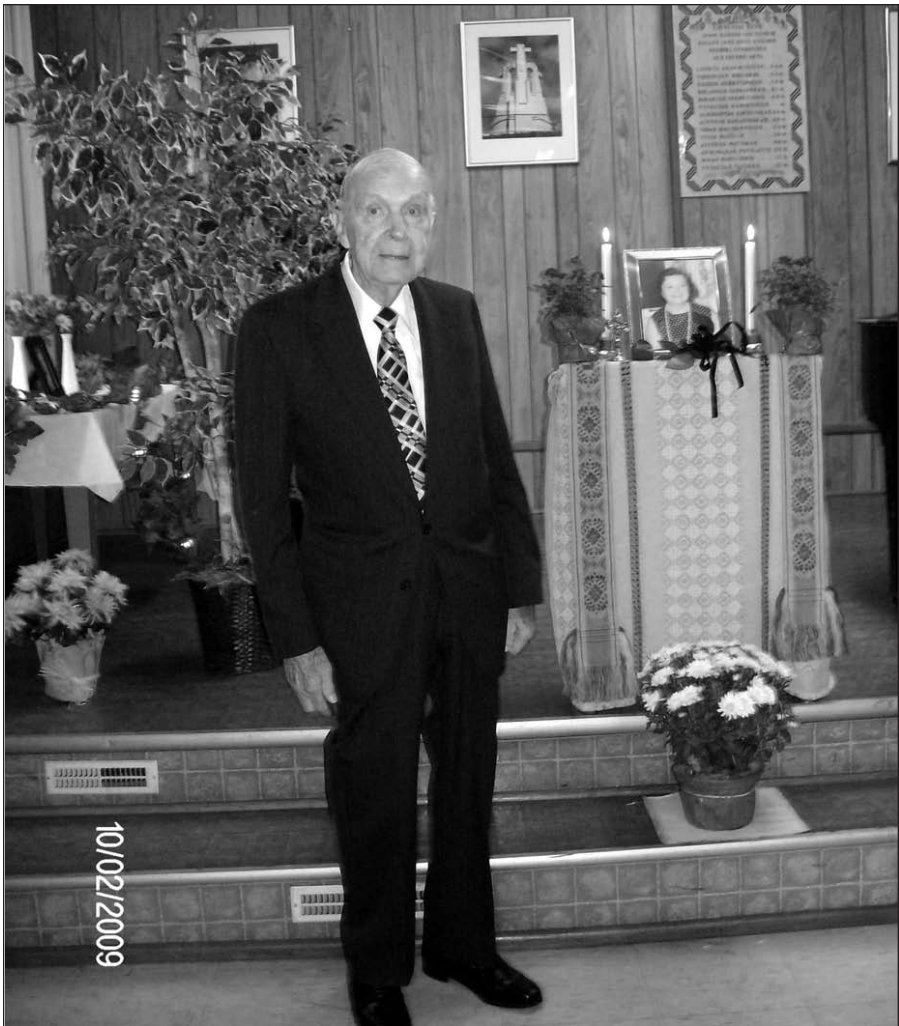
* * *

1999 m. vasario mėn. per Vasario 19-osios minėjimą sužinojome, kad Valentina turėjo insultą. Nei greitoji pagalba, nei modernios medicinos priemonės, geriausi gydytojai ir specialistai bei nuoširdi vyro Antano meilė ir rūpestis jai sveikatos negrąžino. Širdelė neišlaikė ir 1999 m. spalio 1 d. Viešpaties Angelas pašaukė Valentiną į Dievo namus. Ji paliko giliai liūdintį savo vyrą ir visus ją mylėjusius.

Amžinybėje ją pasitiko Valentiną tėveliai, sūnus Gediminas, giminės, draugai. Mylintis vyras Antanas nuolat lanko jos kapą Šv. Kapo kapinėse, puošia jį gėlėmis ir dalijasi žiniomis, savo išgyvenimais.

Miela ir brangi Valentina, mes pasigendame Tavęs. Meldžiamės už Tavo vėlę. Jau dešimt metų taip greitai prabėgo, bet vis esi su mumis, mūsų širdyse, mūsų Šv. Antano parapijoje. Dar girdime Tavo švelnų, gražų balsą, pasiilgome Tavo švelnių žodžių, geros širdies ir meilės pilnų spindinčių akių.

Ilsėkis ramybėje, miela ir brangi a. a. Valentina Osteikiene.

Antanas Osteika.

SLAPTOJI LIETUVA

LEONIDAS DONSKIS

Po Vytauto Pociūno žūties daugelis supratome, kad gyvename, perfrazuojant Osipo Mandelštamo žodžius, nebejausdami savo šalies – praradę atviro pilietinio dialogo su ja pojūtį. Kažkas iš mūsų atėmė tėvynės, kaip racionaliai valdomos ir demokratiškai apklausiamos socialinės tikrovės, pojūtį. Vis labiau stiprėja kafiškos tikrovės nuojauta Lietuvoje – vis labiau galvą kelia ir stiprėja neteisėtos kontrolės, piliečių privatumo pažeidimo ir persekiojimo mechanizmas, kurio tikrai neturėtų būti ES valstybėje, bet jis yra ir niekur nedingsta.

Teismai, kurių niekas nebesupranta, telefoninių pokalbių pasiklausymas ir išsklotinių nešimas grupei draugų ar paprasčiausiems saugumo tarnybos provokatoriams, sau patogių klikų kūrimas skaldant ir valdant viešosios srities grupes, užuot leidus joms natūraliai tarpusavyje varžytis, nepatogių figūrų demonizavimas ir pašalinimas iš žaidimo – tai juk ir yra ta tamsioji ir neoficialioji mūsų politinė tikrovė, kurią mes iki šiol vis dar mėginame slėpti arba teisinti kaip esą normalią demokratinės valstybės praktiką.

Bet ji nebėra normali ir vis mažiau ką bendra beturi su demokratija. Lietuva vis labiau tampa panaši į slaptųjų tarnybų valdomą valstybę. Šiuo požiūriu esame pati tikriausia mažoji Rusija – Rusijos manipuliuojama ES provincija, rusiškas Trojos arklys ES, kuriame saugumo tarnyba kišasi į politiką ir kuria bei valdo politinės informacijos lauką.

Kad ir kaip būtų, Rusijos FST (Federalinė saugumo tarnyba, arba FSB, kaip ji vadinama Rusijoje) nuo pat pirmųjų savo egzistavimo akimirkų tiesiogiai susisiję su stambiuoju kapitalu, kariniu-pramoniniu kompleksu ir nusikaltėlių grupuotėmis, kurios buvo įjungtos į tą patį jėgos audinį. O Lietuvos VSD ėmėsi aktyviai ir savaip kurti viešąją nuomonę – kurdama jėgos ir įtakos žurnalistų kuopelę, atvirai jai teikdama pirmenybę ir metodiškai nuleisdama jai dalį operatyvinės informacijos. Pastaroji, kaip žinia, netruko tapti „valstybininkų“ viešųjų ryšių atstovais ir greitai reagavimo korpusu vidiniuose informaciniuose bei vertybinių pasirinkimų karuose.

VSD politizavimas ir įtraukimas į viešosios nuomonės kovas yra aki-vaizdi antidemokratinė praktika. Lieka nesuvokiama, kaip apie kažkokią „vanagų“ operaciją prabilę VSD vadai (beje, verta prisiminti, kad „vanagais“ sovietinė propaganda vadino sau priešiškus Vakarų pasaulio politikus ir žurnalistus), mėginę paaiškinti šalies premjerui apie kai kurių žurnalistų pavojingumą, nebuvo žaibiškai perduoti parlamentinei kontrolei ir pašalinti iš savo užimamų pareigų. Juk tą akimirką, kai jie pradėjo kalbėti apie žurnalistų keliamą pavojų (o ypač po VSD pokalbio su Kęstučiu Girkiumi) tapo aišku, kad Povilas Malakauskas ir VSD kompromitavo ne tik save, bet ir Lietuvos demokratinę tvarką bei valstybę.

Kodėl šiam žmogui nebuvo pareikštas nepasitikėjimas ir kodėl buvo leista į Lietuvos politiką išibrauti Rusijos politinei logikai? Kodėl jam nebuvo aiškiai pasakyta, kad šitokie viešosios erdvės pakitimai griauja pačią demokratiją, kurios esmė slypi natūraliame viena kitai prieštaraujančių ir besivaržančių jėgų susidūri-

me racionalioje viešojoje diskusijoje erdvėje, o ne vienos ar kitos žurnalistų ar viešų figūrų grupės išskyrimo iš visų kitų ir pavertime jėgos lauko dalimi, sykiu tam absoliučiai neleistinai naudojantis šalies slaptaja tarnyba?

Bet tai jau mūsų nesena praeitis, kurios niekas dorai ir principingai kol kas neįvertino. O dabar ateina laikas užduoti ir klausimų apie dabartį. Kam tarnauja VSD, 2008 metų spalio 14 dieną Kaune suėmęs ir persekiojęs čečėnų vaikus globojusią Chadižat ir Maliko Gatajev šeimą? Žinant, kad Gatajev savo asmeniniais priešais laiko Čečėnijos prezidentas Ramzan Kadyrov, už savo asmens orumo įžeidimą į teismą padavęs Memorialo fondo atstovą, žymų Rusijos žmogaus teisių gynėją Oleg Orlov, kyla visai pagrįstas klausimas: nejaugi mūsų VSD tapo Kadyrov sąjungininkais?

Iki šiol mes išdidžiai pabrėždavome, kad skirtingai nuo Suomijos, nuo Antrojo pasaulinio karo laikų vengusios bet kokios Sovietų Sąjungos ir Rusijos kritikos, esame laisvos ir nesuvaržytos diskusijos apie Rusiją šalis, nevaržanti kritiško žodžio laisvės. Tikrovė skaudžiai pasišaipė iš mūsų. Šiandien Suomijos žmogaus teisių aktyvistai gina Gatajev šeimos teises Lietuvoje, kurioje iš šių žmonių buvo atimta jų teisė į nepriklausomą teismą. Suomija priglaudė Rusijos žmogaus teisių gynėją Oksana Čelyševa, parengusią du milžiniškus toms medžiagos apie Rusijos įvykdytus karo nusikaltimus Čečėnijoje ir dėl akivaizdžių priežasčių negalinčią grįžti į Rusiją, o mes prisijungiame prie nusikaltėliško režimo aukų persekiojimo. Suomija priglaudė rusų disidentę, o mes šiandien ar išdrįstume politinį prieglobstį suteikti Vladimir Putin režimo priešininkams ir kritikams? Leiskite šį klausimą laikyti retoriniu, nes tikrai žinau, kad jau neišdrįsime ir neišdrįstume.

Tad kas gi vyksta Lietuvoje? Ar esame tiesiog Rusijos spectarnybų užvaldyta ES ir NATO valstybė, kurią paralyžiuoja ne tik Rusijos verslas, bet ir jos jėgos struktūros, ar mes kažko nežinome ir mūsų neinformuoja (o tai, beje, taip pat nieko gero nesako apie demokratinę valstybę), ar Lietuva paprasčiausiai ritasi į autoritarinę sistemą ir natūraliai atsirenka savo draugus, partnerius ir priešus?

Į šiuos klausimus mes juk anksčiau ar vėliau privalėsime atsakyti. Jei Viktoro Uspaskicho tvirtinimas, kad jis yra Michail Chodorkovski prilygstanti žmogaus teisių pažeidimo auka, yra ne kas kita, o groteskas, kurį išprovokavo pati mūsų sistema, daug kartų galėjusi viską sudėlioti į vietą, bet pasirinkusi flirtą su Darbo partija ir veikiausiai pažadėjusi Uspaskichui ramybę bei neliečiamybę po jo ir jo partijos kuopelės nuotykių Maskvoje (juk turėjo kažkas balsuoti už LEO.lt), lygiai kaip absurdiškas ir amoralus yra Voldemaro Tomaševskio tvirtinimas, kad lenkų teisės Lietuvoje yra piktybiškai pažeidžiamos, Gatajev šeimos istorija yra ne juokai.

Ji artina debesis virš mūsų. Ir ši kartą mūsų šalies vardui gali būti suduotas itin skaudus smūgis, gerokai rimtesnis nei Nepilnamečių apsaugos įstatymas. Jei į mūsų klausimus nesiteikiama atsakyti, ką gi, teks atsakyti į nepatogius strateginių sąjungininkų klausimus. Ir gan greitai. Tad su kuo gi mūsų VSD? Su kuo Jūs, slaptoji Lietuva?

L. Donskio tinklaraštis

Po šimto dienų: „Jeigu vyrai nesusitvarko, reikia moterims tvarkytis...“

STASYS GOŠTAUTAS

Taip juokais ne juokais pasakė pirmoji Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Jos pasakyme netrūksta humoro, kuris parodo, su koku pasitikėjimu ji yra pasiruošusi valdyti kraštą. Grybauskaitė žino, kad dauguma balsavo už ją (68 proc.), vadinasi, ji turi tos daugumos įgaliojimą ir pasitikėjimą. O tai jai leis daug ką padaryti, nepaisant mūsų nevykusios parlamentinės sistemos. Tai tikrai ne trijų mėnesių entuziazmas. Išrinkta gegužės mėn. valdžią perėmė liepos 12-ąją. Taigi, praėjo šimtas dienų, ir jau galima vertinti jos pasiekimus.

Ką reiškia būti pirmąja Lietuvos prezidente – Grybauskaitė buvo paklausta svečių, susirinkusių New York Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate š. m. rugsėjo 23 d. Ji tučiuojau atsakė: „Neskubėčiau taip greitai žadėti kokių išvadų (...). Gabių moterų atsiranda daugiau ir daugiau. Ką daryti, kai vyrai nesusitvarko, reikia moterims tvarkytis, – atsakė prezidentė labai tiesiai, be jokių užuolankų. – Štai finansų ir gynybos ministrės, dabar Seimo pirmininkė – tai visos šaunios, gabios moterys, kurios, kas žino, gal padės Lietuvai išeiti iš krizės“. Ne atsitiktinai Lietuvos moterys pradeda pasirodyti kaip rimtos ir sumanios administratorės ir valdytojos.

Prieš mėnesį Lemont per Santaros-Šviesos suvažiavimą visi susirinkę pagerbė ką tik savo dvigubą kadenciją baigusį eiti prezidentą Valdą Adamkų. Pats prezidentas labai atvirai pasakė, kaip jis jaučiasi, įvertino, ką nuveikė ir kur galėjo daugiau pasiekti.

Porą savaitių vėliau New York mieste su smalsumu susipažinome su pirmąja Lietuvos prezidente. Ir, reikia pripažinti, susitikti su ja buvo verta. Susitikom su nuostabia asmenybe, kuriai buvo lengva kalbėti, kuri žino, kur eina ir ko nori. Iš pirmo sakinio ji pasirodė drąsi, atvira ir linksma. Nematau jokio reikalo ją vadinti „geležine ledi“, o žmogumi, kuris sieks to, kas jai atrodys svarbu. Iš tikrųjų, Grybauskaitė yra labai paprasta. Ji kalba tiesiai, beveik stačiokiškai, be jokių užslėptų minčių. Tai ne tik pirma lietuvė prezidentė, bet ir labai smarki lietuvė. Daug kam padarė išpūdį, kai ji, būsimą 53 metų prezidentė, dar tada nepradėjusi eiti savo pareigų, per Dainų Tūkstantmečio šventę užsivilkė tautinį kostiumą.

Sugrįžtant prie Adamkaus, visi žinome, koks didelis jis buvo sporto mėgėjas, ypač krepšinio. Atrodo, kad Grybauskaitės mėgiamiausia sporto šaka yra karatė. Kalbinama „Financial Times“ korespondento Gideo Rachman (straipsnis išspausdintas š. m. spalio 2 d.), Grybauskaitė prisipažino, jog karatė jai padeda sumažinti psichologinę įtampą. (Idomu, kas laimėtų: ji ar Putin? Kaip žinia, Lietuvos prezidentė yra karatė juodo diržo, o Putin – dziudo juodo diržo savininkas.) Grybauskaitė karatė susidomėjo prieš 10 metų JAV, kai čia dirbo diplomatinėje tarnyboje. Karatė jai yra ne tiek fizinis, kiek protinis sportas – daug energijos išeikvojama bandant nepaliesiti ir būti nepaliestai, nepažeistai priešininko. Tai psichologinė kova, kur visa darai, kad tavo priešininkas nepradėtų kovoti su tavimi. Kita vertus, tai ir filosofinė nuostata, padedanti darbe, save disciplinuojant, dorojantis su kasdienine įtampa.

Reikia prisiminti, kad Grybauskaitė yra ekonomistė, o tai šiandien labai daug ką reiškia, juk Lietuvai tokios patirties labiausiai reikia. Tuo ji irgi skiriasi nuo Adamkaus, kuris buvo politinis žmogus. Tad Lietuva gavo tai, ko jai šiuo metu labiausiai reikėjo. Esu tikras, kad Grybauskaitės, kaip eurokomisarės, 5 metų patirtis turėtų padėti.

Prezidentė po trumpos viešnagės JT, kur dalyvavo ir pasakė kalbą Generalinės Asamblėjos 64-tojoje sesijoje, atvykusi į LR gen. konsulatą, labai aiškiai davė suprasti, kas svarbu Amerikos lietuviams. Jos pirmasis punktas buvo skirtas dvigubai pilietybė: „jie turi teisę išlikti lietuviais, nesvarbu, kurioje šalyje gyventų.“ Ir pridėjo: „Akademiškai kalbant, tai gali privesti prie Konstitucijos pakeitimo, bet gal užteks išleisti naujus ar pakeisti senus įstatymus“. Šiuo metu ji dar nežinanti, kas būtų geriau, bet jau aiškiai matyti, kad ji nebijo bandyti surasti kokią nors išeitį. Adamkus, gal teisingai duotuoju metu, buvo prieš referendumą keisti Konstitucijos straipsnį, apibrėžiantį dvigubą pilietybę. Jis bijojo, kad tauta gali balsuoti prieš ar dėl mažo balsų skaičiaus ar kieto nusistatymo prieš emigrantus referendumas galėjo neįvykti ir būtų buvę dar sunkiau įteisinti dvigubą pilietybę.

Užsienio politika buvo vienas iš Adamkaus kozirių, jis paaikšina, kodėl jam taip gerai sekėsi tarptautinėje plotmėje. Namuose jis visad sulaukdavo neigiamų komentarų ir kritikos. Bet gal tai natūralu, mes visada esame ypač kritiški ir kitiems nedovanojame nė mažiausios klaidelės. Ir Amerikoje Adamkus turėjo/turi mažą grupelę priešų, kurie nepraleidžia progos negailestingai jo sukritikuoti. Kodėl mes tokie netolerantiški?

Kaip ir Adamkus, Grybauskaitė turi nemažą tarptautinį patyrimą, penkerius metus buvusi eurokomisare, ji ne tik turi patirties dirbti su kitais mažais ir dideliais kraštais, bet ir nemažai draugų ir pažįstamų, su kuriais gali pasitarti ir, reikalui esant, net prašyti pagalbos. Viena aišku – baigdama savo trumpą viešnagę New York, ji trumpai drūtai pasakė: „Būsiu aktyvi prezidentė. Mane domina viskas, atsakau už viską.“ Kiekvieną dieną girdime, kad tautos vadovė ko nors naujo imasi. **Nukelta į 9 psl.**

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*

Robertos Vaičekauskaitės, Čikagos lituanistinės mokyklos 6b kl. moksleivės piešinys.

Gedimino lituanistinės mokyklos mokiniai apie savo šeimą ne tik rašė, bet ir...

Mano šeima

Mano šeima yra kilusi iš Dzūkijos, Suvalkijos ir Aukštaitijos. Dzūkijoje, Lazdijų rajone, gimė ir augo mano mama, ten ir dabar gyvena mamos tėvai. Visi mamos seneliai ir proseneliai taip pat gyvena Lazdijų rajone kaimeliuose netoli vieni kitų.

Mano tėtis gimė Suvalkijoje, Vilkaviškio rajone, kur ir dabar gyvena jo tėvai. Mano tėčio mama aukštaitė, ji kilusi iš Kaišiadorių. Kai mano tėtis dar buvo mažas, jie įsikūrė gyventi Kaune.

Mano mama atvyko gyventi į Kauną. Čia susipažino su mano tėčiu ir sukūrė šeimą. Aš gimiau Kaune, liepos 19-tą dieną 1998 metais. Po trijų metų 2001-ais gegužės 10 dieną gimė mano sesė Gabrielė, tais pačiais metais rugsėjo mėnesį mes atvykome gyventi į Ameriką.

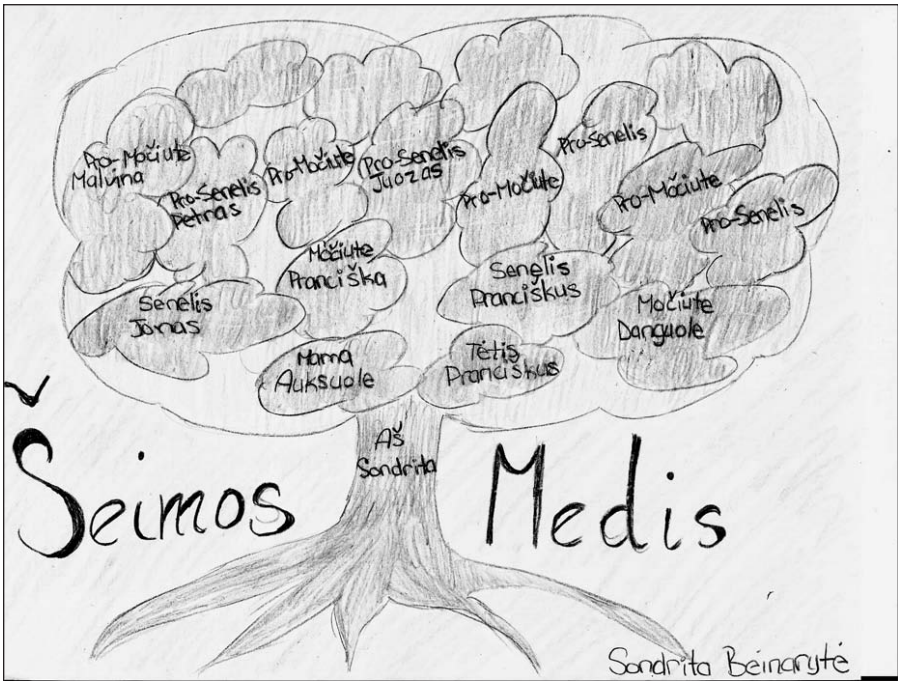
Kamilė Eidukevičiūtė
Gedimino lit. m-la, 6 kl.,
Mundelein, IL

Mano šeima

Mano šeima yra 5 asmenų. Mano mama, Violeta, gimusi Lietuvoje, Kaune. Mano tėtis, Artūras, gimė Lietuvoje irgi. Vaidotas, mano vyresnis brolis, gimė Lietuvoje, bet dabar gyvena Teksase. Kitas brolis Saulius gimė Lietuvoje. Jis mokosi UIC koledže Čikagoje. Aš turiu tetą Ireną, kuri gyvena Oak Lawn. Taip pat turiu pusseserę Moniką. Mano kiti pusbroliai gyvena Lietuvoje, Kauno mieste. Tai mano dėdės Remigijaus vaikai. Aš turiu tik vieną gyvą močiutę ir ji gyvena Lietuvoje. Čia mano šeima.

Kristina Imšaitė
Gedimino lit. m-la, 6 kl.
Mundelein, IL

...piešė

Gedimino lituanistinės mokyklos 6 klasės mokinės Sondritos Beinaraitės piešinys „Šeimos medis“.

Viešnagė Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

Jau 6 metai iš eilės Čikagos lituanistinės mokyklos šeštokai lankosi Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Dvidešimt penki šeštokai, kurių daugelis muziejuje lankėsi pirmą kartą, su įdomumu susipažino su muziejaus įkūrėju Stanley Balzeku, Jr. Jis visiems papasakojo, kaip jis įkūrė muziejų, ką galima muziejuje pamatyti, kaip svarbu yra, kad muziejų lanko įvairių kartų lietuviai, taip pat dažni muziejaus svečiai – amerikiečiai. Balzekas taip pat priminė vaikams, kaip svarbu yra rinkti (kolekcionuoti) įvairius daiktus, žymėti visas nuotraukas, patarė naudotis proga ir klausinėti savo senelių apie šeimos istoriją.

Muziejaus darbuotoja Karilė Vaitkutė papasakojo apie muziejaus rodinius, atsakė į vaikų klausimus. Moksleiviams labai patiko pažintis su muziejumi, o grįžę į mokyklą jie dalijosi įspūdžiais.

Kamilė Petraitytė: „Man labai

patiko! Aš norėčiau ir dar kartelį nuvažiuoti. Labai įdomu žinoti, kad šis muziejus buvo įkurtas prieš 42 metus. Man turbūt labiausiai patiko pirmą salę ir vaikų muziejus. Labai daug sužinojau ir tikrai nesigailiu, kad važiauvau.“

Miglė Rupšaitė: „Man muziejus patiko, nes buvo įdomu. Karo ekspozicija buvo liūdna, ir aš apie karą pagalvojau... Patiko vaikų muziejus. Aš norėčiau grįžti su šeima ir viską dar peržiūrėti, žinau, kad tėčiui istorija įdomi. Taip pat norėčiau išsiaiškinti šeimos medį.“

Eglė Zelinkevičiūtė: „Man labiausiai patiko vaikų muziejus – tas namas, kur buvo gyvuliai, kiti daiktai... Man buvo įdomu, nes ten buvo daug daiktų, kurių aš nemačiau anksčiau ir jie yra labai seni. Aš labai norėčiau ten nuvažiuoti, o gal net ir dirbti ateityje.“

Audronė Sidaugienė

Čikagos lituanistinės mokyklos šeštos klasės moksleiviai spalio mėnesį apsilankė Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. **Audronės Sidaugienės** nuotr.

PHILADELPHIA, PA

Lietuvių namai.

Algio Luko nuotr.

RUOŠIAMASI LIETUVIŲ NAMŲ MUGEI

Pagal nusistovėjusią tradiciją, kiekvienų metų lapkričio pirmąjį pilną savaitgalį Philadelphia Lietuvių namuose (Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134) vyksta Lietuvių namų mugė. Šiais metais mugė vyks lapkričio 7–8 dienomis (šeštadienį ir sekmadienį) nuo vidurdienio iki 6 val. vakaro. Mugės metu atsilankiusius lietuvius ir amerikiečius kaimynus linksmins „Lietuviško kaimo kapela“ (vadovė Lynn Cox), tautinių šokių grupė „Žilvinas“ (vad. Estera Bendžiūtė Washofsky), Philadelphia lietuvių choras „Laisvė“ (vad. Ilona Babinšienė), klounas Čarlis ir kt.

Kelios dešimtys iš Philadelphia ir kaimyninių vietovių atvykusių prekeivių mugėje pardavinės įvairias prekes, pradedant marškinėliais („Pabučiuok mane, aš lietuvaite!“), tautiniais audiniais, juostomis, papuošalais, drožiniais, vaizdo ir garso kasėėmis, užsienio lietuvių spauda, knygomis apie Lietuvą ir lietuvius. Bus galima nusipirkti iš Lietuvos atvežtų įvairių maisto produktų. Mugė – geriausias būdas kiekvienam iš anksto apsirūpinti kalėdinėmis dovanomis artimiesiems. Lietuvių organizacijų stalai rinks lėšas labdarai Lietuvoje, JAV LB registruos norinčius gauti informaciją apie vietinę lietuvių veiklą. Kaip ir anksčiau vykusiose mugėse, eilės drieksis prie keпамų (pasaulyje skaniausių!) bulvinių blynų, kuriuos vieni valgys su grietine, kiti – su obuolių koše. Veiks lietuviškas restoranas, mugėje atsilankiusiems namie keptus pyragus bei tortus siūlys veikianti kavinė. O kur dar lietuviškas alus, įvairūs taurieji gėrimai?!

Mugės rengiamos siekiant sukelti lėšų Philadelphia Lietuvių namų, pereitais metais atšventusių 100 metų sukaktį, išlaikymui. Čia repetuoja tautinių šokių grupės, renkasi daugiausia „pirmabangių“ palikuonius buriantis „Gintaro šaknų klubas“, veikia Gedimino Surdėno vardo Kultūros centras, susirinkimams buriasi mūsų jaunimas bei sportininkai, lietuvių kalba dėstoma suaugusiems, vyksta pagrindiniai lietuviško tel-

kinio renginiai. Pagrindinės pastato išlaikymo lėšos surenkamos svetimtaučiams išnuomojant sales. Salių turima tris, jose telpa 90, 140 ir 300 asmenų.

Deja, JAV ekonominis nuosmukis yra stipriai palietęs ir Lietuvių namus. Per paskutinius 12 mėnesių veik per pusę krito pajamos, gautos nomuojant sales. Praeityje namo pataisymus bei patobulinimus doniai paremdavo Lietuvių Fondas, tačiau, gerai žinome, kad ir jį yra palietę „liesi“ laikai. Tikimės, kad Lietuvoje ministro pirm. Andriaus Kubiliaus formuojama užsienio lietuvių veiklai remti komisija atkreips dėmesį į tautinio paveldo pastatų užsienyje išsaugojimą. Gan sparčiai JAV vyskupams ordinarams uždarinėjant lietuvių parapijas, būtina išsaugoti lietuvių kultūrinio paveldo pastatus, tokius kaip Philadelphia Lietuvių namai. Jei neturėsime kur rinktis, stipriai nukentės pastangos išlaikyti lietuvybę.

Šiais metais pagrindinė atsakomybė už mugės ruošą yra patikėta energingajai Esterai Bendžiūtei-Washofsky. Jos „komandoje“ darbuojasi Vytas Bagdonavičius, Roma Krušinskienė, Virgus Volertas, Danutė Gedeikienė, Angelė Puodžiūnienė, Albert Mikutis, Gema Kreivėnaitė, Gayle Stepnowsky, Violeta Bendžiūtė, dr. Juozas Kasinskas, Teresė Gečienė, Lisa Blanco, Danutė (Pliško-nytė) ir Vytas Surdėnai bei Artūras Dūdonis. Artūrai visi galime pavydėti jam patikėtos atsakomybės – vadovauti lietuviško krupniko ragavimo stalui ir geriausiojo krupniko premijavimui.

Lietuvių namai abi mugės dienas laukia gausių lankytojų iš Pensilvanija ir kaimyninių New Jersey, Delaware bei New York valstijų. Rengėjai atsilankiusiems užtikrina puikią nuotaiką, skanų maistą, geros rūšies bei reto grožio prekes kalėdiniam apsipirkimui. Atvykimu kiekvienas įgalins lietuviškojo paveldo – Philadelphia Lietuvių namų – tolimesnį išlikimą lietuvių rankose.

Alg.Gė.

LONDON, CANADA

Taip džiugu ir graudu

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Taip jau gyvenime būna – didis džiaugsmas ir liūdesys pajuntamas tuo pat metu, dėl nieko bendro tarpusavy neturinčių įvykių. Pirmiausia – apie džiaugsmą, sveikatą, pasididžiavimą, sulaukus garbingo amžiaus.

Spalio 1-ąją „ilgametė“ londonietė Morta Jokšienė, plačios šeimos matriarchė, tarp Šiluvos Marijos Romos Katalikų bendrininkų kukliai paminėjo savo 102 metų jubiliejų, nors ir ne savoje (2006 m. uždarytoje) šventovėje, svetingoje Mary Immaculate, London. Nėra sekmadienio, kad Mortos nebūtų lietuviškose Mišiose. Ji yra kilusi iš Mažosios Lietuvos, be lietuvių laisvai kalba vokiečių kalba. Miręs Mortos vyras Petras buvo stambus Šiluvos Marijos parapijos ir šventovės išlaikymo ramstis. Sūnūs ir daugybė anūkų ir proanūkių gyvena Kanadoje, o persikėlusį dukra Marta Ruikienė – Čikagoje, ji dažnai lankosi London. Morta yra pavyzdys visiems mums. Linkime jai stiprios sveikatos, kiekvienos dienos džiaugsmo, šypsniio sau ir gyvenimui!

* * *

Liūdesys gobia 1971 metų spalio 17 d. įkurtos lietuviškų knygų bibliotekos likimą. Trumpam švystelėjo galimybė dvidešimt vienos dėžės knygų tūkstantinei būti išgelbėti, knygas perkelti į Lietuvą. Noras svaja atsirėmė į realybę, reikalaujančią žymių išlaidų, norint apdo-

Jubiliatė Morta Jokšienė.

vanoti daugiausiai išeivijos knygomis Lietuvos gimnazijas, miestelių bibliotekėles. Paramos tokiam turtui – nei iš šiapus, nei iš anapus. Noras nepasmerkti šio lobio sąvartynan, šiukšlynan pagirtinas, bet buvęs ir planas knygas pagarbiai, bendruomeniškai rudenio lauže sudeginti. Deja, nesuspėta.

Nežinomomis aplinkybėmis uždarytos, dar neparduotos šventovės pastato apatinę puikią salę užliejo išsiveržęs vanduo. Savaitės gale jau įsigalėjo juodieji pelėšiai... Kas bus toliau daroma su „išmintimi tarp viršelių“, neaišku, net neįsivaizduojant pelėšių grėsmės. Kur trumpa, ten ir trūksta.

N. Armstrong nuotraukos

Laiškai, nuomonės, komentarai

KADA MENAS IR POEZIJA TAPS NATŪRALIU REIŠKINIU?

Žvelgdamas į „Draugo“ lietuviukų puslapį, pastebėjau gražų penktos klasės mokinio eilėraštį „Spalvos“. Štai keletas to eilėraščio eilučių: „Jau rudenio vėjelis lekia/ O paukščiai skrenda į pietus. /Ir medžiai spalvomis prašneko pas rudenėlį einant į svečius“; „O aš džiaugiuos, ir sieloj gera./ Spalvų harmonija gili/ Paliečia virpesį kiekvieną/ Ir lieka pėdsakas širdy...“ Skaitai ir džiaugies, nes viską supranti, nes jauti rudenėlį ateinantį.

Štai keletas modernių poetų eilių: „debesiniai padebesiniai miškai, vienas juose – su visais spurdantys žodžiai intymūs viešai.“ Arba kito: „tėvyne, būk šiandien rytoj per amžius vakar visada viena tikra tu sveikata teisybė sniegas mėlynam dangui...“ Žodžių kratyns, nieko nepasakantis.

Lankau meno parodas ir matau menininkų norą tapti „moderniais“ menininkais. Piešiniuose – spalvų, linijų raizgalynės. Kartais, jeigu būtų nepakabintas, nežinotum, kur „galva“, o kur „kojos“.

Prieš keliolika metų mačiau per televiziją pranešimą, kad beždžionei už jos „meno“ darbą buvo paskirta premija. Štai kur modernus „menas“ nuėjo. Naujieji menininkai stengiasi vienas kitą pralenkti dar „modernesniais“ piešiniais. Klausimas, ar jie moka nupiešti tikruosius, Dievo duotus vaizdus? Gėda, nes juos dar gali kas nors palaikyti atsilikusiais nuo šių dienų „modernizmo“. Reikia tikėti, kad esu ne vienas asmuo, besilgintis tikrojo grožio ir natūraliai išreikšto Dievo kūrinio.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

Lėktuvui suteiktas Vytauto vardas

A. Didžgalvio nuotr.

Šiauliai, spalio 21 d. (ELTA) – Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Šiaulių kariniame oro uoste pristatytas trečiasis Lietuvos kariuomenės įsigytas karinis transporto lėktuvas C-27J „Spartan”.

Naujamajam Lietuvos kariuomenės

lėktuvui, kaip ir anksčiau įsigytiems – Gediminui ir Algirdui – suteiktas vardas. Siekiant įamžinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kunigaikščių vardus, trečiajam orlaiviui išrinktas Vytauto vardas.

Lietuvos kariuomenė tris transporto lėktuvus „Spartan” įsigijo iš Italijos bendrovės „Alenia Aeronautika S.p.A”. Pirmasis Lietuvai pagamintas lėktuvas Šiaulių kariniame oro uoste nusileido 2006 m. pabaigoje, antrasis – praėjusių metų gruodį, trečiasis į Šiaulių oro uostą parskraidintas praėjusią savaitę.

Bendra sutarties vertė – 75 mln. eurų. Į šią sumą įskaičiuotos ir at-sarginės detalės, logistinė įranga, speciali salono svarbiems asmenims įranga, darbuotojų mokymai.

Lėktuvai „Spartan” naudojami gabenti kariams, svarbiems asmenims ir kroviniams bei kitiems tikslams. Šio tipo orlaiviui pakilti užtenka 500 metrų trasos, vieno degalų papildymo tarpiniame oro uoste, kad lėktuvas nuskristų iki Afganistano, kur tarnauja Lietuvos kariai.

TVF įspėja bankus dėl Baltijos šalių

Stokholmas, spalio 21 d. (ELTA) – Tarptautinis valiutos fondas (TVF) įspėja Baltijos šalyse veikiančius Švedijos bankus, kad jei jie šiose šalyse neįvykdys savo įsipareigojimų, TVF nepadės Baltijos šalyse išvengti devalvacijos, skelbia Švedijos laikraštis „Dagens Industri”.

Laikraščio duomenimis, ant kortos pastatytos krizę išgyvenančios Baltijos šalys. Praėjusiais metais TVF padėjo Latvijai išvengti devalvacijos skirdamas paskolą. Dabar Latvijoje veikiančius Švedijos bankus fondas įspėja, kad jei šie paliks bėdo-

je skolininkus, bankams tai geruoju nesibaigs.

Lato devalvacija gerokai padidintų šalyje veikiančių bankų nuostolius ir pakenktų jų geram vardui.

TVF patvirtino, kad akylai stebi, kaip Švedijos bankai Baltijos šalyse vykdo savo įsipareigojimus.

Norvegijos bankas „DnB NOR ASA” neseniai pareiškė galįs apriboti paskolų išdavimą Latvijoje, jei šios šalies vyriausybė pritars ministro pirmininko planui, numatančiam riboti bankų galimybes.

Aplinkosaugininkai nustatė 43 nelegalias statybas

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) – Trečiąjį šių metų ketvirtį aplinkosaugininkai patikrino 129, anot jų, įtartinus objektus ir nustatė 43 statybų pažeidimus.

Daugiausiai pažeidimų (17) nustatyta Vilniaus regione, kur iš viso patikrinti 24 objektai. Trims statytoms surašyti savavališkos statybos sustabdymo aktai, surašyti 9 pažeidimų protokolai, skirta baudų už 23,000

litų. Be to, surašyti trys reikalavimai ir penki privalomieji nurodymai nugriauti neteisėtus statinius.

Daugiausiai objektų (30) patikrinta Utenos apskrityje, Gražutės ir Asvejos regioniniuose parkuose. Vienam pažeidėjui surašytas statybų sustabdymo aktas, skirta 500 litų bauda. Kituose objektuose nustatyti neseminiai pažeidimai.

Mitingavo pedagogų, medikų ir bibliotekininkų atstovai

Atkelta iš 1 psl. sakė Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos (LŠDPS) pirmininkas Alek-sas Bružas. Akmenys į valdžios langus pasipylė sausio 16 d., kai masinis mitingas prie Seimo baigėsi riaušėmis.

Protestuojama prieš valdžios sprendimus, kuriuos pačios profsąjungos apibūdino kaip taupymą jų sąskaita ir švietimo bei sveikatos apsaugos žlugdymą. Profsąjungos teigia esančios nepatenkintos, kad taupydamas valdžia neieško bendrų sprendimų su jomis – esą nėra socialinio dialogo.

LŠDPS pirmininko pasipiktinimą sukėlė premjero Andriaus Kubiliaus pareiškimas, kad prie Vyriausybės mitinguojančios profsąjungos „griauna mokytojo autoritetą”. Prof-

sąjungos buvo pareiškusios, kad jų autoritetą griauna tai, kad valdžia žlugdo švietimo sistemą.

Pedagogų profsąjungas pikтина ne tik jų atlyginimų karpymas, bet ir tai, kad „žlugdomas švietimo procesas”, uždaromos mokyklos, atleidžiami mokytojai, esą nebeįmanoma išugdyti vaikų.

Medikų profsąjunga akcijoje pasisakė prieš Vyriausybės sprendimus suvienodinti atostogų trukmę ir darbo laiką visiems sveikatos apsaugos srities darbuotojams – esą taip trečdaliui darbuotojų pablogintos darbo sąlygos.

Bibliotekininkų profsąjunga priešinasi jų atlyginimų karpymui, bibliotekų darbuotojų skaičiaus mažinimui, bibliotekų kaimo vietovėse naikinimui,

Lietuva ir Austrija stiprins bendradarbiavimą

Viena, spalio 21 d. (ELTA) – Lietuva ir Austrija ketina ir toliau glaudžiai bendradarbiauti teikiant konsulinę pagalbą savo valstybių piliečiams.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, viešnagės Austrijoje metu susitikęs su Austrijos Europos ir tarptautinių reikalų ministru Michael Spindelegger, padėkojo kolegai, kad nuo šių metų rugpjūčio 1 d. Austrijos ambasados Filipinuose, Kolumbijoje, Sirijoje ir Libane išduoda Šengeno vizas šių šalių piliečiams vykstant į Lietuvą.

Savo ruožtu Lietuvos diplomatinės vadovas pasiūlė tokias paslaugas vykstantiems į Austriją teikti Lietuvos diplomatinėse atstovybėse Minske, Gardine ir Kaliningrade.

Ministrai, aptardami kuriamą

Europos išorinių veiksmų tarnybą, pabrėžė, kad būsimos ES atstovybės užsienyje teiktų būtiną konsulinę pagalbą visiems ES piliečiams.

Ministrai aptarė referendumo Airijoje rezultatus, pasirengimą artėjančiai ES Vadovų Tarybai, ES Rytų partnerystės įgyvendinimo ir ES plėtros klausimus, padėtį Rytų Europos, Pietų Kaukazo ir Vakarų Balkanų regionuose, Islandijos stojimo į ES galimybes.

V. Ušackas pažymėjo dvišalio Lietuvos ir Austrijos bendradarbiavimo svarbą mokslo ir inovacijų srityje. Keli Lietuvos universitetai dalyvauja Austrijos Graco universiteto vadovaujamoje ES žinių ir inovacijų bendrijoje. Ši bendrija skatina tarptautinių mokslininkų bendradarbiavimą.

Aptartos verslo ir investavimo sąlygos

Vilnius, spalio 21 d. (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Europos verslo tinklo (European Business Network) ir užsienio investuotojų Lietuvoje atstovus.

Susitikime su užsienio verslininkais prezidentė D. Grybauskaitė pabrėžė, kad aplinka verslui ir ypač užsienio investuotojams yra viena svarbiausių Lietuvos ūkio atsigavimo iš ekonominio nuosmukio sąlygų ir esminių veiksmų.

Valstybės vadovė pritarė išsakytai užsienio verslininkų nuomonei, kad viena problemų, kuri trukdo verslą, yra korupcijos lygis. Pasak D. Grybauskaitės, korupcija griauja ne tik verslą, bet ir visuomenę iš pagrindų.

Susitikime buvo aptartos verslo sąlygos ir investicinis klimatas Lietuvoje, šalies finansų būklė, svarstyta Lietuvos energetikos ir mokesčių politika bei ekonominės politikos svarbiausi uždaviniai.

Siūloma žmogui pranešti, jei jis buvo sekamas

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) – Siūloma žmogui pranešti, jei jo atžvilgiu buvo taikomos operatyvinės priemonės, tačiau operatyvinė informacija nepasitvirtino, ir leisti susipažinti su surinkta informacija apie asmeninį gyvenimą, prieš ją sunaikinant.

Šiuo metu žmogus gali ir nežinoti, jog buvo sekamas, nes įstatyme nenumatyta nepasitvirtinusią operatyvinę informaciją, jei buvo renkami duomenys apie asmeninį žmogaus gyvenimą, sunaikinti per 3 mėnesius.

Grupė Seimo narių siūlo keisti teisinę tvarką numatant, jog jei operatyvinė informacija apie operatyvinės veiklos objektą nepasitvirtino, per 1 mėnesį jam pranešama apie atliktą jo atžvilgiu operatyvinį tyrimą ir nurodoma, kad jis turi teisę per 1 mėnesį susipažinti su apie privatų gyvenimą surinkta informacija. Iš dabartinio teisinio reguliavimo taip pat paliekama nuostata, jog tokia informacija per 3 mėnesius turi būti sunaikinama.

Pataisas, kurias teikia skirtingoms frakcijoms priklausančios 29 Seimo nariai, jų siūlytojai grindžia tuo, jog asmuo neturi galimybės patikrinti slaptų procesinių prievartos priemonių taikymo pagrįstumo, teisėtumo ir apimties, o jeigu jomis ir buvo padaryta žala ar pažeistos teisės, neturi galimybės kreiptis teisminės gynybos vien todėl, kad neturi teisės susipažinti su slapta surinkta informacija apie jo privatų gyvenimą.

Pataisų siūlytojai savo pataisais grindžia Konstituciją, kuri numato: „Žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas. Asmens susirašinėjimas, pokalbiai telefonu, telegrafo pranešimai ir kitoks susižinojimas neliečiami. Informacija apie privatų asmens gyvenimą gali būti renkama tik motyvuotu teismo sprendimu ir tik pagal įstatymą. Įstatymas ir teismas saugo, kad niekas nepatirtų savavališko ar neteisėto kišimosi į jo asmeninį ir šeimyninį gyvenimą, kėsಿನimosi į jo garbę ir orumą.”

JAV ambasadorė: Lietuva atlieka įspūdingą vaidmenį tarptautinėje politikoje

Atkelta iš 1 psl. Juk Lietuva turi puikią strateginę padėtį, talen-tinę ir išsilavinusią darbo jėgą, yra tvirta euroatlantinės bendrijos narė. Ji turėtų mums būti puiki ekonominė partnerė, taigi ketinu apie tai kalbė-tis su Lietuvos kolegomis”, – sakė ambasadorė.

„Reikės pažiūrėti, kokius žingsnius žengti, kad padidintume prekybą ir investicijas”, – pridūrė diplomatė, kuri skiriamuosius raštus Lietuvos prezidentei įteikė spalio 14 d.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos duomenimis, pagal tiesioginių investicijų Lietuvoje dydį JAV užima 11-ąją vietą. Prieš metus, 2008 m. spalį, JAV tiesioginės investicijos sudarė 864 mln. litų, visos tiesioginės užsienio investicijos – beveik 33,5 mlrd. litų.

2008 m. Lietuvos ir JAV prekybos apyvarta buvo apie 3 mlrd. litų. Lietuvos prekybos balansas su JAV buvo teigiamas ir sudarė 500,4 mln. litų.

Pasaulio naujienos

Kongresas balsavo už galimybę perkelti Guantanamo kalinius į JAV

B. Obama jau antrą kadencijos dieną pažadėjo per metus uždaryti sulaikymo centrą, tačiau Baltųjų rūmų patarėjai pabrėžė, kad įgyvendinti šį pažadą nebus lengva.

Washington, DC, spalio 21 d. (AFP/BNS) – JAV Kongresas antradienį uždegė žalią šviesą prezidento Barack Obama pasiūlymui Guantanamo įlankos karinėje bazėje laikomus įtariamus teroristus teisti Jungtinėse Valstijose, sustiprindamas Baltųjų rūmų pastangas uždaryti liūdnai pagarsėjusį sulaikymo centrą.

Už nutarimą, kuris yra 42,7 mlrd. dolerių vertės JAV Nacionalinio saugumo departamento finansavimo 2010 m. projekto dalis, balsavo 79 Senato nariai, 19 senatorių balsavo prieš. Anksčiau šis dokumentas didele persvara buvo patvirtintas Atstovų Rūmuose.

B. Obama jau antrą kadencijos dieną pažadėjo per metus uždaryti sulaikymo centrą, kuris kėlė tarptautinės bendruomenės protestus dėl JAV paskelbto „karo su teroru“ taktikos. Pasak prezidento, Guantanamo centras turėtų būti uždarytas iki kitų metų sausio 22 d., tačiau Baltųjų rūmų patarėjai pabrėžė, kad įgyvendinti šį pažadą nebus lengva.

Naujasis įstatymas draudžia pa-

leisti kalinius Jungtinėse Valstijose, taip pat jų valdomose teritorijose, tokiose kaip Guamas arba Puerto Rikas. Pagal jį taip pat būtina atlikti kruopštų 45 dienas trunkantį galimų grėsmių saugumui įvertinimą tų sulaikytųjų, kuriuos ketinama teisti Jungtinėse Valstijose.

Nutarime taip pat sakoma, jog sulaikytasis gali būti išsiųstas į kitą šalį tik tada, kai prezidentas oficialiai paskelbia Kongresui sulaikytojo vardą, jį priimančią šalį, rizikos įvertinimą ir perkėlimo sąlygas.

Dokumentas taip pat leis Pentagonui uždrausti viešinti nuotraukas, vaizduojančias smurto atvejus prieš JAV įstaigų laikomus įtariamus teroristus, palaikant prezidento B. Obama nuostatą šiuo klausimu.

B. Obama priešininkai respublikonai priešinosi bet kokiai galimybei perkelti įtariamus teroristus į Jungtines Valstijas, net jeigu jie būtų laikomi griežtojo režimo federaliniuose kalėjimuose kartu su žudikais maniakais ir žagintojais.

nolo sprendimų niekinimu”.

„Rusija pasisako už sąžiningą istorijos pamokų analizę. Mes remiame ir remsime būtent tokį požiūrį. Norėčiau tai pasakyti būtent čia, Serbijoje, ir ypač šiandien – dieną, kai minimos 65-osios metinės, kai Belgradas buvo išvaduotas nuo fašistinių okupantų”, – pareiškė Rusijos prezidentas.

Jis pažymėjo, kad „serbams nereikia aiškinti, kieno pusėje tada buvo tiesa, jie narsiai ir pasiaukojančiai kovojo su fašistais”.

„Kaip žinoma, tokio pasipriešinimo nacistai sulaukė ne visur. Tuo metu ‘Trečiajam Reichui’ atkirčio nedavė nemažai Europos šalių. Ir apie kokią atkirtį galima kalbėti, jeigu daugelis valstybių ne vien palaikė, bet ir kovojo hitlerinio režimo pusėje”, – pažymėjo D. Medvedev. Dar kitos šalys „pasirinko bendradarbiavimą, aprūpindamos Hitlerio karo mašiną”.

D. Medvedev pažymėjo, kad „tų politinių režimų atsakomybė, reikia tiesiai pasakyti, taip pat akivaizdi: jei ne jų palaikymas, fašizmo aukų skaičius galėjo būti kitoks”.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkija yra pasirengusi dalyvauti planuojamoje naujoje JAV priešraketinės gynybos sistemoje, kurią praejusį mėnesį atskleidė JAV prezidentas B. Obama, pareiškė šios šalies ministras pirmininkas Donald Tusk, Varšuvoje lankantis JAV viceprezidentui Joe Biden. JAV viceprezidentas prieš derybas su Lenkijos vadovais paneigė, kad Washington nusigręžė nuo savo sąjungininkų Rytų Europoje, atsakydamas į nuogąstavimus dėl JAV ir Rusijos santykių „perkrovimo” politikos.

Lenkija norėtų, kad naujojo Europos Sąjungos (ES) diplomatinio korpuso pusę darbuotojų sudarytų darbuotojai iš Bendrijos šalių sostinių ir jam priklausytų dalis Europos Komisijos paramos raidai generalinio direktorato, rašo nepriklausoma Briuselio svetainė „EUobserver”. Šis Lenkijos pasiūlymas kartu su kitų valstybių narių pateiktais siūlymais šiuo metu svarstomas Briuselyje.

TBILISIS

Hollywood filmavimo grupė, kurianti filmą apie praėjusių metų rugpjūtį vykusį Rusijos ir Gruzijos karą, kuriame garsus aktorius Andy Garcia vaidina Gruzijos prezidentą Mikheil Saakashvili, atkūrė mitingą vienoje Tbilisio aikštėse. Tūkstančiai gyventojų susirinko į filmavimą Tbilisio centre. Jie laikė plakatus su užrašais „Rusijos kariai, lauk iš Gruzijos”, o Lietuvos, Lenkijos ir Estijos prezidentus bei Latvijos premjerą vaidinantys aktoriai užkopė ant tribūnos kartu su A. Garcia. Kino juostoje bus pasakojama apie JAV žurnalistą ir televizijos operatorių, atsidūrusius konflikto dėl separatistinės Pietų Osetijos sukuryje.

PARYŽIUS

Šeši prekybos centro darbuotojai, kurie buvo paimti įkaitais per ginkluotą apiplėšimą viename šiauriniame Paryžiaus priemiestyje, buvo paleisti nenukentėję, o policija sulaukė tris įtariamus užpuolikus, pranešė pareigūnai. Dešimtys policinin-

kų apsupo parduotuvę „Lidi”, esančią į šiaurę nuo Prancūzijos sostinės esančiame Sevrano pramonės rajone, ir išvadavo įkaitus.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka pasirašė dokumentus dėl šalies prisijungimo prie Kolektyvinio saugumo sutarties organizacijos (KSSO) Kolektyvinių operatyvinio reagavimo pajėgų (KORP) – NATO atsvara laikomos kariuomenės grupuotės, kurios branduolį sudaro Rusijos kariai. Šiuos dokumentus jau pasirašė Armėnijos, Kazachstanas, Kirgizijos, Tadžikistano ir Rusijos vadovai.

Baltarusijos prezidentas pareiškė pasiryžimą palaikyti turiningus santykius su Europos Sąjunga ir siūlo jai atsisakyti dialoge su Baltarusija reikalavimų ir grasinimų kalbos. „Mes išmokome gyventi patys, susiradome draugų toli už Europos ribų, mes diferencijavome savo užsienio politiką”, – sakė paskutiniu Europos diktatoriumi vadintas A. Lukašenka. Pasak jo, „XXI amžius – ne laikas tokiai santykių praktikai”.

TALINAS

Centro partija pasiūlė Liaudies sąjungai pradėti derybas dėl abiejų politinių jėgų susivienijimo. Centro partijos pirmininkas ir Talino meras Edgar Savisaar sakė, kad centristai ir „liaudininkai” daugeliu klausimų laikosi panašių požiūrių. Pasak E. Savisaar, Centro partija perdavė atitinkamą siūlymą Liaudies sąjungos pirmininkui.

AZIJA

KABULAS

Afganistano prezidentui Hamid Karzai pripažinus, kad jis nesugebėjo iškovoti pergalės per pirmąjį rinkimų ratą, šalies rinkimų pareigūnai privalo skubėti, kad suspėtų iki lapkričio 7 d. surengti antrąjį prezidento rinkimų ratą, kuriam kyla grėsmė dėl talibų išpuolių ir artėjančios sniegingos žiemos. Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-moon pareiškė, jog pareigūnų laukia „milžiniškas iššūkis”, kad nepasikartotų masinis balsų klastojimas, dėl kurio JT remiami tyrėjai pripažino negaliojančiais beveik trečdalį balsų, atiduotų už H. Karzai per pirmąjį rinkimų ratą.

Ne SSRS pradėjo karą, sako Medvedev

Belgradas, spalio 20 d. („Interfax”/BNS) – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pareiškė, jog tezė apie vienodą hitlerinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos atsakomybę dėl Antrojo pasaulinio karo pradėjimo yra visiškai nepagrįsta, ir „šlykščiais” pavadino mėginimus „klastoti istoriją”.

Antradienį kalbėdamas Serbijos parlamente Rusijos prezidentas kreipėsi į tuos, kurie „mėgina sukirpti istoriją pagal save, siekiant egoistiškų asmeninių politinių interesų”.

„Suprantama, tokiems asmenims reikalinga tezė apie neva vienodą hitlerinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos atsakomybę dėl karo pradėjimo. Niekas negali idealizuoti Stalino režimo. Bet ne SSRS pradėjo tą karą. Tai žinoma visiems doriems žmonėms”, – pabrėžė Rusijos prezidentas.

„Istorinių faktų klastojimas visuomet atrodo nemaloniai, o kai kalbama apie tokius dalykus kaip milžiniškos negandos, tai tiesiog šlykštu”, – kalbėjo D. Medvedev.

Pasak jo, tokius veiksmus Rusija laiko „Antrojo pasaulinio karo padarinių niekinimu, Niurnbergo tribu-

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje
Air Freight 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Trucking 	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**

El.paštas: nausediene@aol.com

MOLIŪGAI (GOURD, PUMPKIN) LYSVĖJE IR ANT STALO

Vasaros pabaiga mums dovanoja ypatingai gražius ir įvairios formos moliūgus. Mažieji moliūgiukai, „skraidančių lėkščių“ pavidalo, žalių ir oranžinių spalvų, dar vadinami patisonais. JAV daugiausia moliūgais tradiciškai per Halloween puošiami namai.

Šikart kalbėsiu apie moliūgų maistinę ir gydomąją vertę, nes, esu tikra, apie tai mažiausiai žinome. Daugiausiai žinome, kad yra sveika valgyti moliūgų sėklas, bet retas žinome, jog ir pačius moliūgus galima valgyti žalius, juos galima troškinti, marinuoti ar virti iš jų uogienes. Tad net per kelis kartus pabandysiu pateikti daugiau žinių apie šią daržovę ir receptus su ja.

Žavusis giminaitis

Gražuoliai patisonai, žavintys mus savo neįprasta forma, yra ne kas kita, kaip paprastųjų moliūgų atmaina. Be to, šios daržovės turi nepaprastai daug veislių ir formų. Geriausiai mums žinomi yra aguročiai (t. y. cukinių rūšis, tik agurkų formos ir žalios spalvos) ir patisonai. Pastarieji gal kiek mažiau žinomi Lietuvoje.

Keista, nes visiems šiems augalams reikia panašių sąlygų: jie mėgsta gerai įdirbtą priemolio ar priešmėlio derlingą dirvą, saulėtas vietas. Šios daržovės parankios ir tuo, kad vaisius mezga nuo vasaros pradžios iki vėlyvo rudens. Be to, ir laikyti patisonus galima labai ilgai – beveik iki kito derliaus. Juos patikimai saugo į ploną šarvą panaši luobelė. Tai ištis derlingos, gerai prisitaikančios prie įvairių oro sąlygų daržovės.

O štai patisonų skonis, ko gero, lenkia aguročių! Tiesa, nors jis ir primena aguročių skonį, tačiau patisonų minkštumas kietesnis, švelnesnis, traškesnis, turi daugiau vertingų medžiagų. Švieži patisonai šiek tiek primena artišokus ir smidrus (asparagus), o konservuoti – panašūs į baravykus ir agurkus.

Augalinis pyragas

Patisonų tėvynė – pietinė Šiaurės Amerikos dalis (Meksika, Texas valstija, JAV), Centrinė ir Pietų Amerika. Gana greitai jie paplito ir dabar yra auginami visuose žemynuose. Kaip ir daugelis kitų augalų, jie atkeliavo į Europą būtent iš Amerikos ir savo populiarumu nenusileido kitoms moliūginėms daržovėms. Tačiau tik XIX a. pabaigoje patisonai iš Viduržemio jūros regiono ir kai kurių kitų Europos kraštų pasiekė Rytus. Maždaug tuo pačiu metu jie ėmė plisti Lietuvoje.

„Patisonas“ – prancūzų kalbos žodis, reiškiantis „augalinį pyragą“. Iš tiesų, vaisiaus forma panaši į apskritą iškilusį pyragą. Taigi, šis pavadinimas nusako tikslų vaisiaus formą. Ši lėkštės pavidalo daržovė su dantytais kraštais pirmą kartą ją išvydusiems gurmanams sukeldavo susižavėjimo šūksnius. Galbūt dėl to patisonai užima garbingą vietą gar-

siausiuose pasaulio restoranuose. Patisonai primena skraidančiąsias lėkštes ir yra labai puošnūs. Todėl patiekalai iš jų gali tapti tikrais meno kūriniiais. Ypač žaviai atrodo maži konservuoti patisonai.

Skanu ir gražu

Darže augančius patisonus dažnai vertiname neobjektyviai: mažų ir gražių gaila skinti, todėl laukiame, kol paaugs. Taip rizikuojame pražiopsoti patį geriausią laiką jiems skinti. Kad ir kaip būtų gaila skinti mažiuskus patisonus, nepamirškite, kad konservuoti tinka tik jauni, ne visiškai subrendę patisonai. Iš pačių mažiausių patisonų galima paruošti tikrą delikatesą. Marinuoti jie savotiškai panašūs į marinuotus agurkėlius, tik, ko gero, yra dar puošnesni. Skanios ir vos kelių dienų, dar nenubėlusios vaisių užuomazgos. Jas taip pat galima konservuoti. Na, o vaisiams perraugus, jų cheminė sudėtis blogėja: luobelė storėja, todėl reikia ją nulupti, sėklos subręsta – tad jas irgi reikia pašalinti. Tokiu būdu paties patisono minkštimo lieka nedaug.

Patisonai rauginami, sūdomi, marinuojami, iš jų verdami kompotai, uogienės. Marinuoti patisonus galima tiek vienus, tiek su kitomis daržovėmis ir vaisiais. Tokių derinių gali būti šimtai. Patisonai dera su mažais agurkėliais, pomidorais, smulkiais svogūniukais, česnakų skiltelėmis, žaliais dideliais agrastais, slyvomis, mažais obuoliais, kriaušėmis, paprikomis, morkomis ir kt. Tokie deriniai ne tik skanūs, bet ir džiugina akį savo margumu, puošia šventinį ir kasdieninį stalą. Patisonų taip pat galima dėti į įvairių daržovių troškinius, saldžias tyres, virti iš jų marmeladą.

Didesni vaisiai naudojami kepti, troškinti. Iš patisonų galima paruošti nuostabių garnyrų prie mėsos ir žuvų. Patisonai ruošiami įvairiai: troškinami, verdami garuose, įdaromi mėsa, ryžiais, grybais, daržovėmis, kepami, iš jų gaminama tyrė. Prie šių daržovių tinka grietinė, majonezas ir įvairūs pieno, džiūvėsėlių, pomidorų ir kitokie padažai.

Patisonų minkštimas gali tapti

nuostabiu garnyru prie mėsos patiekalų. Į patisonų masę tereikia įdėti sviesto, druskos, mėgstamiausių prieskonių ir troškinti. Na, o jei pagėdaujate deserto – tiesiog į patisonų masę įberkite cukraus, šiek tiek vanilinio cukraus, išpauskite citrinų sulčių.

Sveikatai ir malonumui

Patisonai – ištis skanus ir vertingas dietinis maisto produktas. Skaniausi ir maistingiausi jauni patisonai. Nedideliuose patisonų vaisiuose yra nuo 4 iki 12 proc. sausųjų medžiagų, apie 2,5 proc. cukraus, 0,6 proc. pektininių medžiagų, 1,2–1,3 proc. celiuliozės. Šiose daržovėse esantys pektinai šalina iš organizmo cholesterolio perteklių ir kitas kenks-

viduriams, sutrikus šlapinimuisi.

Vyrams moliūgai, ypač jų sėklos, padeda išvengti prostatos ligų (prostatos išvešėjimo). Todėl brandaus amžiaus vyrams patariama ne tik valgyti įvairiausių moliūgų patiekalus, bet ir kiekvieną dieną suvalgyti apie 2–3 valgomuosius šaukštus moliūgų sėklų.

Šviežio moliūgo minkštimu gydomi nudegimai, egzema. Kelis kartus per dieną ant pažeistų odos vietų patartina dėti šviežio moliūgo tyrę.

Moliūgai naudingi sergant mažakraujyste ir stokojant geležies. Patarina suvalgyti apie 20–150 g (pusę puodelio) virto moliūgo.

Moliūgų košė saugo dantis nuo edūonies, nes juose gausu fluoro.

Patisonai naudojami dietinei mitybai. Jie padeda geriau pasisavinti baltyminių maistą, pašalinti iš organizmo nuodingąsias medžiagas, cholesterolio ir skysčių perteklių. Patisonus kuo dažniau įtraukti į savo valgiaraščius patariama žmonėms, sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis, hipertenzija, opalige, diabetu, arterosklerozė, kenčiantiems virškinamojo trakto sutrikimų.

Patisonų patiekalai labai tinka sutrikus kepenų ir inkstų veiklai. Šių moliūginių daržovių minkštyme gausu ląstelienos, kuri aktyvina virškinamąjį procesą, tad jas tinka valgyti nutukusiems žmonėms. Jose taip pat mažai kalorijų.

Patisonus, kaip dietinį produktą, patariama vartoti sergant gastritu, disbakterioze, mažakraujyste. Dėl visų išvardintų ypatybių patisonai naudingi ir visiškai sveikiems žmonėms.

Marinuoti patisonai žiemai

Marinatui reikės:

3 ltr. vandens,
1,5 stiklinės 9 proc. acto,
3 šaukštų druskos,
3 šaukštų cukraus,
10–12 kvapiųjų pipirų,
4–5 gvazdikėlių,
3–4 česnako skiltelių,
šakelės peletrūno (*Dracunculus*).

Marinuoti labiausiai tinka jauni patisonai. Patisonus nuplaukite ir plikykite verdančiame vandenyje 1–2 min. Paskui iš karto atvėsinkite šaltame vandenyje ir nusauskite. Tuomet sudėkite į stiklainius, užpilkite išvirtu ir atvėsintu marinatu, uždenkite dangteliais ir kaitinkite 118–120 F laipsnių temperatūroje. 3 ltr. talpos stiklainius – 15 min.; 0,5 ltr. – 8 min. Iškaitinę stiklainius pasistenkite kuo greičiau atvėsinti, katilė karštą vandenį palaipsniui keisdami šaltu.

Marinuoti patisonai

Reikės:

6 sv. patisonų,
2 sv. pomidorų,
1 sv. morkų,
1 česnako galvutės,
krapų.

Marinatui:

8 puodukų vandens,
2 šaukštų cukraus,
1,5 šaukšto druskos,
pusės puoduko obuolių acto.

Patisonus supjaustykite norimo dydžio gabalėliais, morkas ir pomidorus – griežinėliais. Patisonus 5 min. plikykite verdančiame vandenyje, morkas apvirkite. Taip paruoštas daržoves sumaišykite, pridėkite česnako skiltelių, krapų šakelių ir sudėkite į paruoštus stiklainius. Išvirkite marinatą, atvėsinkite ir užpilkite ant daržovių. Stiklainius kaitinkite vandenyje 25 minutes. Sandariai uždarykite.

Nukelta į 11 psl.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 107

Pagaliau baigę „inspektuoti” tvirtovę, sugrįžome į pirmo aukšto maisto sandėlį. Ten į kuprines susikrovėme daugiau maisto. Aišku, stengėmės, kad būtų įvairus: paėmėme visokių kruopų, kakao miltelių, cukraus bei konservų. Pasiėmę maišus, nusileidome į valtelę. Visą pasi-krovę nusprendėme apžiūrėti tą „Hamburgą”, kuris mus patikimai užstojo nuo pašalinių žvilgsnių.

Tas „šleperis” – vilkikas buvo taip pat virve pririštas prie molo grandinės. Mes su valtele priplaukėme prie borto, kuris buvo gan aukštas ir todėl buvo sunku pasiekti denį. Teko pasikamuoti, kol sugėbėjome užlipti į laivą. Valtį palikome prie laivo borto, tik užsitempę virve į viršų pririšome.

Denyje nesimatė nė gyvos dvasios. Kai atidarėme duris į tarnybines patalpas – kubriką, iškart pajutome malonią šilumą ir keptos kiaušinių kvapą. Virtuvėje radome išvirtos pupelių kavos, o keptuvėje iškeptą, dar vos šiltą kiaušiniinę, kuri mums visiems sužadino apetitą. Tad vėl nieko nedelsdami ir neklausdami, kaip tikri šeimininkai, pasiėmėme maistą ir iš virtuvės perėjome į kajuotkompaniją. Čia taip pat visur tvarka, kaip ir tvirtovėje: viršutiniai gultai gražiai pakelti, švari patalynė, o ant kiekvieno gulto, kojūgalyje, gražiai sudėti balti jūreiviški rūbai bei baltiniai. Štai čia ir šovė mintis – tapti šio laivo jūreiviais. Šis sumanymas mums buvo didelė palaima, kad į nelaisvę galėsime patekti ne kaip nevykėliai bėgliai, o kaip šio „škiperio” jūreiviai. Tai drauge buvo ir šokia tokia viltis išlikti. Su šia idėja visi sutiko ir tuojau pat pradėjome persirenginėti. Rūbai beveik visiems tiko. Baltai apsitaisę nutarėme pasidalyti naujomis pareigomis. Bet pasirodė, kad ne taip paprasta staiga tapti jūrininku, netgi atsižvelgiant į mūsų ką tik įgytą patyrimą. Čia jau pasireiškė Dūdos privalumai. Jis atrodė solidesnio amžiaus, nes tuo laiku nešiojo barzdą ir jau buvo šiek tiek panašus į jūreivį ar net kapitoną, ar šiaip į žmogų susijusį su jūra. Be to, jis žinojo kai kurias jūreiviškas komandas bei terminus ir net laivo detalių pavadinimus. Tai jau buvo daug! Tai jam užtikrino „aukštą postą” mūsų komandoje, ir visos įgulos nutarimu Dūda buvo išrinktas mūsų laivo „vadu”.

Tuos svarbius žodžius Dūda buvo išmokęs ir įsiminęs dar vaikystėje, kai trindamasis Klaipėdos uoste girdėdavo kaip komanduodavo tikrieji locmanai ir kapitonai. Jo garbei, jis laiku atsiminė tas kelias būtinas komandas.

Pasitarus greitai nustatėme tokią ekipažo sudėtį: locmanu, t. y. vyriausiuoju, lieka „kapitonas” Dūda (kitų kandidatų nebuvo), vienas iš vokiečių tampa jo pavaduotoju (atsižvelgta į nacionalines mažumas!), na, o likusieji – paprasti jūreiviai. Reikia pasakyti, kad mūsų „kadrų politika” (atsižvelgiant į itin sudėtingas aplinkybes) buvo gan demokratiška. Nors aš jaučiausi „pažemintas pareigose”, bet, teko pripažinti, kad mašinistu „Hamburge” aš nepajėgsiu būti (nė velnio nenu-tuokiau, kaip elgtis su garo mašina). Deja, nei kiti iš mūsų šauniosios ko-

mandos nemokėjo apsieiti su tokiu varikliu. Todėl nutarėme, kad mūsų mašinistas pabėgo, kūrikas irgi.

Mūsų demokratiški pasitarimai paprastai vykdavo tokia tvarka: pirmausia mes, lietuviai, tarpusavyje susitardavome lietuviškai, kaip elgimės vienu ar kitu atveju (buvome dauguma), o pasitarę savo sprendimus versdavome į vokiečių kalbą, kad ir vokiečiai suprastų; jie mums visą laiką pritardavo ir girdavo už „genialias mintis”.

Taigi, persirengę jūrininkais visus senus savo rūbus sumetėme į krosnį, žadėdami naktį (kad niekas nepastebėtų dūmų) sukūrenti. Persirenginėjant naujais rūbais vyrai atkreipė dėmesį į pajuodavusią odą ant mano blauzdikaulių. Jie, nuoširdžiai suserime, patarinėjo man įvairiausius gydymo būdus, bet nė vienas jų „receptas” nepadėjo – tos nušalusios vietos labai skaudėjo. Dar ilgai, jau būnant belaisvių lageriuose, mane kankindavo tie skausmai.

Sėkmingai „persikūniję” į naujus vaidmenis, sotūs, laimingi ir švariai apsirengę, mes sulaukėme vakaro. Nakvynę turėjome, tad nieko kito nebeliko, kaip gerai pailsėti. Visi nusirengę iki baltinių sugulėme į švariai paklotas lovas ir ilsėdamiesi aptarinėjome mūsų ateitį. Šnekėjomės apie neišvengiamą nelaisvę ir jos galimas pasekmes. Nutarėme, kad savąja kalba, t. y. lietuviškai, mes nelaisvėje tarp savęs nekalbėsime, nes puikiai nujautėme kuo tai gali baigtis.

Kaip vėliau teko įsitikinti, ta nuojauta buvo pagrįsta. Be to, ir patys vokiečiai patarė neišsiduoti, kad esame lietuviai. Taip visi tapome „vokiečiais” ir ne šauktniais, o samdytais civiliais jūrininkais. Be to, kare nedalyvavome. Kai šį naują sumanymą paaiškinome tikriesiems vokiečiams, jie, kaip įprasta, mielai sutiko su mūsų melu ir net pažadėjo visokeriopai palaikyti mūsų naują tautybę. O aš be „jūreivio” dar gavau ir „vertėjo” iš rusų kalbos (kurią mokėjau geriau už likusius) į vokiečių vaidmenį. Tiesa, pastarąjį mokėjau daug silpniau už pirmąjį, bet privalėjau suvaidinti, kad yra atvirkščiai.

Nors man ir labai skaudėjo kojas, bet nuovargis buvo stipresnis ir nepajutau, kaip bekalbėdamas užmigau. Besišnekučiuodami sumigo ir mano bendražygiai. Prabudau jau naktį, užgirdęs žingsnius denyje. Pamačiau, kad pabudo ir vokiečiai, kurie jūroje beveik visą laiką gulėjo ar miegojo. Mūsų kubriko dangtis buvo užsklęstas iš vidaus, tad aš įsidrąšinęs paklausiau vokiškai: – Wer das?

Anapus – tylą. Nesulaukęs atsakymo dar kartą pakartojau: „Kas ten?”

– Ar galime pas jus įeiti? – po minutės kažkas tyliai, prie pat dangčio paklausė gryną vokiečių kalbą.

– Keliese jūs? – klausiamo šiek tiek aprimę.

– Dviese.

Tuoį sukilo visa įgula ir trumpai pasitarę nutarėme įleisti netikėtus svečius. Pasirodo, kad tai buvo du jauni vokiečiai, kurie šiuo laivu dviese bandė, kaip ir mes, bėgti į Švediją, bet nelaimei, juos pastebėjo ruselių greitaeigis kateris ir tuoj pat pasivijo.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Po šimto dienų: „Jeigu vyrai nesusitvarko...

Atkelta iš 3 psl. Šiandien ji kalba apie žvalgybos sistemos pertvarkymą, rytoj – apie neprivalomoss kariuomenės ateitį ir pareigas. Ir visur jos žodis trumpas ir įžvalgus, rodantis, kad ji turi nepaprastų gabumų. Aišku, praėjo tik trys mėnesiai, bet jos pirmieji žingsniai rodo, kad ji nemiega ant laurų ir rimtai nori išjudinti kraštą ir eiti nauja kryptimi. Kad ji padarys klaidų, visi jų padaro, bet ji turi užtektinai proto ir valios rasti išeitį iš pavojingų padėčių. Pavyzdžiui, bus įdomu matyti, ar jai vadovaujant pasiseks išjudinti korup-

ciją. Ateitis parodys. Aišku, rizika visados yra didelė, nes tuos nenau-dėlius paliesti visose valdžios srityse yra ne tik pavojinga, bet gali būti ir lemtinga.

Tad nepaisant, kur, kada ir kaip ji mokėsi ir gavo pirmus darbus, Grybauskaitė pasirodė esanti talentinga moteris, sugebanti vadovauti ir valdyti. Jai netrūksta tos nepaprastos energijos, kuri jai padės išsinarplioti iš visų bėdų, kurių, be abejo, ateityje bus. Čia, kaip sakoma angliškai, yra „challenge” – reikalauja visų jėgų. Sėkmės!

LR prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Stasys Goštautas LR Generaliniame konsulate New York.

Vyta Goštauto nuotr.

Evangelijos procesijoje Kryžių Kalne (Šiaulių raj.) liepos 26 d. dalyvavo katalikų, stačiatikių, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, jungtinės metodistų, Tikėjimo žodžio, Šiaulių evangelikų baptistų bažnyčių, Lietuvos Biblijos draugijos atstovai.

Čikagoje vyks Ekumeninės tūkstantmečio pamaldos

Spalio 23 d., penktadienį, 7 val.v. Ziono evangelikų liuteronų parapijoje (9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL 60453) vyks Ekumeninės Krikščionių vienybės pamaldos, švenčiant Lietuvos evangelizacijos, vyskupo kankinio šv. Brunono misijos bei Lietuvos vardo paminėjimo raštuose tūkstantmetį.

Pamaldose dalyvaus lietuvių evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų ir katalikų parapijų kunigai bei tikintieji. Visus pasveikins svečias is Lietuvos, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Pirmosios lietuviškos Ekumeninės pamaldos Čikagoje įvyko 1966 metais Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Jaunimo centre.

Pirmos Kryžių Kalne krikščionių vienybės pamaldos įvyko 2009 m. liepos 26 d., kai Lietuvoje buvo švenčiamas 1000-mečio jubiliejus. Šv. Brunono atvykimo į Lietuvą reikšmei skirtą homiliją pasakė Kauno katalikų vysk. augziliaras Jonas Ivanauskas, kreipdamasis: „Jėzaus Evangelijos žodžių pakviesti ir pasiųsti esame susirinkę čia, Kryžių kalno papėdėje ir švenčiame Evangelinės žinios tūkstantmetei Lietuvai jubiliejų. Tai

labai brangi mus visus krikščionis suvienijanti šventė, mūsų visų šventė”.

Evangelijos procesijoje Kryžių kalne liepos 26 d. iš k.: Kauno katalikų arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ ir Šiaulių katalikų vysk. Eugenijus Bartulis. **Jaroslavo Prosevičiaus** nuotr.

Kad subrendę vaisiai nebūtų prarasti

Spalio 15 dieną Romoje surengtoje spaudos konferencijoje kardinolas Walter Kasper, Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas, pristatė svarbią knygą, kurioje apibendrinta ekumenizmo (krikščionių vienybės) pažanga nuo Vatikano II susirinkimo. Knyga išleista anglų kalba pavadinimu „Derliaus rinkimas. Pamatiniai krikščioniško tikėjimo aspektai ekumeniniame dialoge. Sutarimai, sutapimai ir skirtumai”.

Pasak kardinolo Kasper, jau yra sukaupta 40 metų ekumeninės patirties. Katalikų Bažnyčios vedami ekumeniniai santykiai galėtų būti sugrupuoti į tris sparnus, kurių kiekvienas turi savų ypatumų. Pirma, tai santykiai su įvairiomis ortodoksų Bažnyčiomis. Antra, santykiai su po Reformos gimusiomis bendrijomis – liuteronų, reformatų, metodistų ir anglikonų Bažnyčiomis. Trečia, santykiai su laisvosiomis krikščionių bendrijomis – sekmininkais, charizmininkais ir kt.

Knygoje „Derliaus rinkimas” yra apibendrinami ekumeninių santykių su po Reformos gimusiomis bendruomenėmis vaisiai. Žvelgiant į praeitį, galima nustebti dėl šių vaisių gausos, bent iš dalies įveikiant tradicinius ginčus bei didžiąsias Reformos istorines problemas. Tai yra aiškus atsakymas nuomonėms, jog ekumenizmas davė mažai naudos ar visai jos nedavė. Iš kitos pusės, užaugo nauja karta ekumenistų, pasauliečių ir dvasininkų, kurie nepatyrė ankstesnių pokalbių, ankstesnių rezultatų. Tačiau ar verta vėl viską pradėti nuo nulio? Ar anksčiau priimti bendri susitarimai ir dokumentai, skirti tik knygų lentynoms, vienam kitam akademiniam straipsniui? Knyga „Derliaus rinkimas” skirta tam, kad subrendę vaisiai nebūtų prarasti.

Žvelgiant į ateitį reikia pastebėti, jog ekumeninio dialogo padėtis, kaip ir kituose žmogiškuose reikaluose, sparčiai keičiasi. Ji nebėra ta, kuri buvo praėjusio amžiaus šeštame ar septintame dešimtmetyje, dialogui tik prasidedant, kupinam lengvo entuziazmo. Šiandien yra nuovargio, galbūt kažkiek nusivylimo. Vis dėlto dabartinis aiškumas yra didesnis

brandos požymis, tikrovės svorio suvokimas. Keičiasi ir ekumeninio dialogo turinys bei patys dalyviai. Tarp jų išlieka nesutarimų, atsirado naujų problemų dėl etikos, kurių anksčiau nebuvo. Kaip bebūtų, keturiasdešimties metų patirtis rodo, jog galime džiaugtis artumo rezultatais, jei tik to nuosekliai siekiame. Ši patirtis apibendrinta knygoje tam, kad taptų padrąsinimu ir paskata tęsti bendrystės pastangas.

Knyga „Derliaus rinkimas” yra dvejų metų bendro darbo, kuriam vadovavo kard. Kasper, rezultatas. Buvo renkama medžiaga, svarstoma, aptariama, rengiami susitikimai. Paruošti tekstai išsiųsti dialogo nariams protestantams, kad šie galėtų išsakyti savo teigiamas arba neigiamas pastabas. Jų šviesoje tekstai vėl buvo redaguojami, vėl siunčiami tiek katalikų, tiek protestantų teologams ir ekumenistams. Knygą norėta parengti tokią, kad ja noriai naudotųsi visi, kad joje atsispindėtų ne vienos, o visų dialoge dalyvaujančių pusių minčių bei darbų visuma.

Knyga sudaryta iš penkių skyrių. Pirmajame kalbama apie bendrus visiems krikščionims tikėjimo pamatus. Antrajame aptariamos išganymo, nuteisinimo ir pašventinimo temos, dėl kurių tiek ginčytasi Reformos metu ir dėl kurių prieš dešimt metų pasirašytas svarbus bendras susitarimas, ekumeninio dialogo kertinis akmuo. Trečiasis skyrius pavadintas „Bažnyčia”, jame kalbama apie Bažnyčios ir jos misijos sampratą. Ketvirtajame skyriuje rašoma apie Krikštą ir Eucharistiją, o penktajame pateikiamos išvados.

Spaudos konferencijoje kard. Kasper užsiminė, kad popiežius Benediktas XVI ketina apsilankyti Romos liuteronų Bažnyčioje ir susitikti su vietos liuteronų bendruomene, kurią sudaro keli šimtai asmenų, daugiausia vokiečių kilmės. Romos liuteronai yra pakvietę popiežių apsilankyti minint Jono Pauliaus II susitikimo su Romos liuteronais 25-erių metų sukaktį.

Pagal „Vatikano radiją” parengė **N. Šmerauskas**

AMERIKOJE TURTUOLIŲ VIS DAR NETRŪKSTA

Visame pasaulyje kilusi finansų krizė palietė ir turtingiausią valstybę vadintą Ameriką bei čia gyvenančius turtuolius. Apie tai rašoma naujame finansų reikalais besirūpinančio žurnalo „Forbes” numeryje.

Čia buvo išspausdintas naujas turtuolių sąrašas, kuriame matyti, kad kai kurie iš jų prarado nemažai turto, tačiau buvo ir dar labiau pralobusių amerikiečių.

Daugiausia turto neteko antrasis pagal turtingumą Amerikos verslininkas – Warren Buffett. Šio milijardieriaus investicinės bendrovės „Berkshire Hathaway” akcijos per pusę metų nukrito 20 procentų. Tai sumažino jo turto vertę 10 milijardų dolerių. Dabar Buffett turi „tik” 40 milijardų „žaliukų”.

Nemažai pinigų prarado (7 mlrd.) ir pats turtingiausias amerikietis – bendrovės „Microsoft” įkūrėjas ir savininkas Bill Gates. Šiuo metu jo turtas yra vertinamas 50 mlrd. dolerių.

Dauguma pirmame sąrašo dešimtuose esančių turtuolių prarado nemažai pinigų. Tarp jų yra New York miesto meras Michael Bloom-

berg. Jo turtas sumažėjo nuo 20 mlrd. iki 17,5 mlrd., bet jam sąrašą pavyko išsaugoti aštuntąją vietą. Keturi Walton šeimos nariai, kurie valdo prekybos tinklą „Walmart”, prarado beveik 40 mlrd. dolerių.

Lošimų karaliumi vadinamo Kirk Kerkorian pinigine suplonėjo 8 mlrd., o automobilių nuomojimo firmos „Rent-A-Car” įkūrėjo Jack Taylor – 7 mlrd. dolerių. Nuostolių turėjo ir žiniasklaidos magnatas Rupert Murdoch. Šio vyro turtas sumažėjo „tik” 800 mln. (dabar jis vertinamas 6 mlrd. dolerių), tačiau žurnalo sudarytame sąrašą jis pakilo iš 47 į 37 vietą.

Buvo ir praturtėjusių

Reikia paminėti ir bent kelis piniguočius, kuriems krizė atnešė naudos. Vienas tokių yra George Soros (jis remia kai kuriuos projektus ir Lietuvoje). Šis vyras savo turtą padidino 2 mlrd. Dabar jis turi 13 mlrd. dolerių ir naujame „Forbes” žurnalo sąrašą įrašytas 15-tu. Daugiau turto susikrovė ir bankininkas Andrew Bill, kuris pernai rudenį sėkmingai

supirko nemažai tada nuvertėjusių akcijų ir iš to neblogai užsidirbo. Jis dabar savo turtą skaičiuoja 4,5 mlrd. dolerių.

Sudarant šių metų turtuolių sąrašą, „Forbes” žurnalas nekėlė didelių reikalavimų kaip anksčiau. Tai galima suprasti, nes pernai, norint patekti į turtuolių eiles, reikėjo turėti ne mažiau kaip 1,3 mlrd. Užtat šiemet jau užteko nepilno milijardo (950 mln.) dolerių.

Nemažai turtuolių ir Lietuvoje

Ir Lietuvoje netrūksta turtuolių, nors jie, žinoma, į „Forbes” žurnalo sąrašą negali taikytis.

Neseniai „Valstybės žiniose” buvo paskelbtos 2008 m. politikų, valstybės tarnautojų, pareigūnų turto deklaracijos, pagal kurias Lietuvos Seime yra 35 nauji parlamentarai, galintys save vadinti milijonieriais. Nors šis skaičius, palyginti su 2007 m. rezultatais, sumažėjo – dabartiniame Seime yra 8-niais turtuoliais mažiau (tada jų buvo 43).

Turtingiausias 2008 m. Seimo

Taip atrodo „Forbes” žurnalo viršelis.

narys buvo Viktoras Uspaskichas. Jo turtas ir piniginių lėšos siekia 72,55 mln. litų. O bendras Uspaskichų šeimos turtas vertinamas 162,19 mln. litų.

Ir kas gali tvirtinti, kad Lietuvoje visiems žmonėms yra blogai gyventi? „Kaip danguje, taip ir ant žemės”, – labai vaizdus yra liaudies posakis.

Parengė E. Šulaitis

LIETUVIŲ FONDAS neteko savo brangių narių. Per pas-
kutinius keturis mėnesius į Amžinybę iškeliavo: **a.a. Stasė
Bublys (MI), a.a. Jurgis Bubnys (IL), a.a. Jonas Činga
(CA), a.a. Zita Dapkienė (CT), a.a. Algirdas A. Di-
džiulis (IL), a.a. Jadvyga Didžiulis (FL), a.a. Vida Ši-
mėnas Grayson (NJ), a.a. Vytautas Kasniūnas (IN),
a.a. Petras Kaušas (IL), a.a. Igoris Kučiauskas (MD),
a.a. Kęstutis Miklas (FL), a.a. Dr. Vytautas Musonis
(IL), a.a. Petras Naujokas (IL), a.a. Alisa Pakštienė (MA), a.a.
Lionginas Pliūra (WI), a.a. Algis Regis (IL), a.a. Vera Šerkšnys
(WI), a.a. Juzefa Šimaitienė (IL), a.a. Mečys Sutkus (CA), a.a. Dr.
Aldona Valis (IL), a.a. Ona Žilionis (OH).**

Reiškiamo nuoširdžių ir gilią užuojautą jų šeimoms ir artimiesiems.
Lai gražūs prisiminimai suteikia Jums visiems stiprybės. Dėkojame, kad
pranešėte Lietuviai Fondui apie savo artimųjų netektį.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

VYTAUTAS GOCENTAS

ŽVARBUS SPALIS:
KLAIPĖDOS KRAŠTAS, 1944 METAI

O Viešpatie, esmi pilis aukščiausia ašarų pakalnėje didingo –
Kuomet artėjo mirtinai saldus geluonis, krašto žmonės vėl skubėjo –
Dar kart viltिंगai maldoje sukniubo, jos tyloj žodžius kalbėjo –
Greta senolių pirmgimiai vaikai sukliko balsiai – vis maldoj širdingoj – – –

O Viešpatie, artėjo Nemunas, lyg Stikso gelmės, iš kurių negrįžta
Nei vyskupai, anei karaliai šio pasaulio – todėl ir žmonės – bėdžiai
Prarado viltį tėviškių lankas dar kart išvyst, nelygu briedžiai –
Artėjo prapultis, tremtis, svečių kraštų – todėl malda netilsta – – –

O Viešpatie, einu ir klausiu, ar yra šioj ašarų pakalnėje didingo
Išlikęs nors žiupsnelis tų kantriųjų maldininkų, kur suklupo spaly,
Kur taip karštai mylėjo, o žvakių tyloje per šventraštį, lyg erdvią salę,
Keliavo rytą ankstų ir vakarą pavargę – todėl maldoj žodingoj – – –

O Viešpatie, kai vieną kartą sutikau ir klausiau, ir girdėjau graudžiai,
Kad tėviškių netekę išskubėjo, kad daugel liko kelyje, o kapas
Jiems buvo pakelė ir niekas nebežino – paliko tuščias lauko takas,
Paliko tau ir man – ir atminties maldoj žvakelė dega skaudžiai – – –

Vilnius, 2004 metų spalio

MOLIŪGAI

Atkelta iš 8 psl.

Rauginti patisonai

Sūrymui:
8 puodelių vandens,
pusės puodelio druskos.

Prieskonių deriniai: 1. juo-
dujų serbentų, vyšnių ir krienų lapų;
2. Juodųjų serbentų, vyšnių ir krienų
lapų, krapų, česnakų; 3. Krapų, čes-
nakų, krienų šaknų ir lapų.

Nedidelius patisonus dėkite į
indą sluoksniuodami su pasirinktais
prieskoniais. Viršuje turi būti prie-

skonių sluoksnis. Užpilkite sūrymu,
paslėkite ir rauginkite 3–4 dienas.
Tada patisonus perdėkite į stiklai-
nius sluoksniuodami su šviežiais
prieskoniais. Sūrymą pavirinkite 2–3
minutes ir karštą užpilkite ant pati-
sonų. Taip kartokite 3 kartus, paskui
stiklainius sandariai uždarykite.

Pastaba: Vėlyvo derliaus patiso-
nams reikėtų nulupti luobelę ir, jei jų
sėklos didelės, jas išimti. Pasitikrinti
galite vieną perpjaunant.

Parengta pagal R. Marcinkevi-
čienės „Šeimininkę“.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m.
spalio 20 d. 10:20 val. ryto iškeliavo į Amžinybę

A † A
STASYS BERNATAVIČIUS

Gimė 1920 m. sausio 1 d. Lietuvoje.

Gyveno Berwyn, IL, anksčiau Cicero, IL.

Nuliūdę liko: žmona Audronė Baranauskaitė; duktė Nijolė Si-
mokaitienė su vyru Raimundu; anūakai Edvardas Simokaitis su žmo-
na Vida ir Tomas Simokaitis su žmona Magda; proanūkiai Jonathan
ir Matas.

Velionis buvo vyras a. a. Sofijos Stepolaitytės.

A. a. Stasys pašarvotas ketvirtadienį, spalio 22 d. nuo 4 v. p. p.
iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer
Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Ir bus pašarvotas penktadienį, spalio 23 d. nuo 9 v. r. iki 10 val.
ryto Šv. Antano bažnyčioje, 15th ir 50th Ave., Cicero, IL, kurioje 10
val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a. Stasys bus
palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti
laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Brangiai Senelei ir Prosenelei

A † A
JUZEFAI ŠIMAITIENEI

mirus, užjaučiame jos anūką ROBERTĄ su žmona
GINA, proanūkius GILIŲ ir GYTĮ bei kitus šeimos
narius ir kartu liūdime.

Gaile ir dr. Robertas Vitai

Brangiai Senelei ir Prosenelei

A † A
JUZEFAI ŠIMAITIENEI

mirus, užjaučiame mūsų tunto brolius ROBERTĄ su
žmona GINA, GILIŲ ir GYTĮ BLINSTRUBUS bei ki-
tus šeimos narius ir kartu liūdime.

LSB Lituanicos tuntas

Žurnalistui, visuomenininkui

A † A
Vytautui Kasniūnui

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai
Ievai, sūnums Mariui su žmona Rasa,
Vytautui su žmona Julyte,
vaikaičiams, giminėms ir artimiesiems.

Šiaurės Amerikos ateitininkų
taryba ir valdyba

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamentu.

◆**Spalio 23 d., penktadienį, 3 val.** p. p. JAV LB Socialinių reikalų taryboje, „Seklyčios” restorane (2711 W. 71st St., Chicago) vyks popietė-susitikimas su Kauno arkiv. Sigitu Tamkevičiumi, SJ. Kviečiame nuolatinčius „Seklyčios” lankytojus papietauti, pabendrauti su arkivyskupu ir pasiklausti pranešimo apie Lietuvoje, ypač Šiluvoje, šiemet vykusį evangelizacijos tūkstantmečio minėjimą, Bažnyčios Lietuvoje padėtį ir išeivijos lietuvių sielovadą.

◆**Spalio 24 dieną 12 val. p. p.** arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ aukos iškilmingas šv. Mišias Mundelein seminarijos šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo koplyčioje, 1000 East Maple Ave., Mundelein IL 60060). Po šv. Mišių seminarijos konferencijų salėje – agapė (vaisės), kur susitiksime su arkivyskupu, pabendrausite tarpusavyje, pasidžiaugsite šokių kolektyvų „Laumės” ir „DanceDuo” programėle. Bilietus (10 dol. asmeniui) galima įsigyti šeštadieniais Gedimino lituanistinėje mokykloje. Kreiptis į tėvų komiteto pirmininkę Beatą Ivanauskienę (tel. 847-668-1731) arba mokyklos direktorę Violetą Rutkauskienę (tel. 847-244-4943). Registraciją atliks ir JAV Waukegan Lake County LB valdybos narės Dalia Skripkauskienė (tel. 847-855-5606) ir Rūta Martusevičienė (tel. 847-949-1317).

◆**Spalio 25 d., sekmadienį, 7 val.** vak. PLC konferencijų kambaryje vyks lietuvių anoniminių alkoholikų (AA) grupės „Viltis” atvirų durų susitikimas. Kviečiami apsilankyti visi

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

IŠLAIKYKIME LIETUVYBĖS ŽIDINIUS

Spalio mėnesį Čikagos arkivyskupijoje skaičiuojami šv. Mišių lankytojai. Raginame visus lietuvius kuo daugiau dalyvauti šv. Mišiose artimiausioje lietuviškoje šventovėje, kur po Mišių galėsime susiburti ir pabendrauti parapijos salėse.

Šv. Mišios sekmadieniais lietuvių kalba vyksta:

Šv. Antano parapijoje (Cicero)
Sekmadieniais 9 val. r.
1510 South 49th Court, Cicero IL
Tel.: 708-652-0231

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Park)
Sekmadieniais 10:30 val. r.
6858 South Washtenaw Avenue, Chicago IL
Tel.: 773-776-4600

Švč. Marijos Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje (Brighton Park)
Sekmadieniais 10 val. r.
2745 West 44th Street, Chicago IL
Tel.: 773-523-1402

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont)
Sekmadieniais 9 val. r.; 11 val. r.; 6 val. v.
14911 West 127th Street, Lemont IL
Tel.: 630-257-5613

Tėvų Jėzuitų koplyčioje (Jaunimo centre, Chicago)
Sekmadieniais 10:30 val. r.
2345 West 56th Street, Chicago IL
Tel. 773-737-8400

Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija

tie, kuriems vienaip ar kitaip yra aktualūs AA gvildenami klausimai ir jų sprendimai.

◆**Ziono liuteronų evangelikų** bažnyčia (9000 South Menard Avenue, Oak Lawn, Illinois 60453) spalio 25 dieną bendrose pamaldose, kurios prasidės 10:30 val. ryte, švęs Reformacijos šventę. Pamaldos su Šventa Vakariene, giedos parapijos choras, pasirodys „Spindulėlio” sekmadieninė mokykla. Po pamaldų – Rūtos moterų draugijos organizuojamos vaisės.

◆**Spalio 29 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p.** „Seklyčioje” įvyks Zarasiškių klubo susirinkimas. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

◆**Draugo fondo narių suvažiavimas** įvyks lapkričio 7 d., šeštadienį, 9 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Visus narius kviečiame dalyvauti.

◆**Lietuvių rašytojų draugijos literatūrinė** popietė „Pavasaris rudeni” įvyks lapkričio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

◆**Kviečiame į kasmetinę madų** parodą „Rudens simfonija – 2009”, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d., 12:30 v. p. p. PLC didžiojoje salėje (14911 127th St, Lemont, IL). Pietų ir bilieto kaina 35 dol. Dėl vietų galite užsisakyti paskambinę Žibutei tel. 630-852-3204 arba Dainai tel. 630-257-0153.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Lietuvos vardo tūkstantmečio** proga Lietuvos Respublikos ambasada JAV maloniai kviečia visus į parodos „Lietuva: kultūra ir istorija” atidarymą. Renginys vyks penktadienį, spalio 23 d., 6 val. v. Lietuvos Respublikos ambasadoje (2622 16th St., NW, Washington, DC 20009). Po oficialaus atidarymo vyks lietuviškos vaisės ir trumpas muzikinis pasirodymas.

Spalio 14 d. Vilniuje, Vyriausybės rūmuose buvo atidaryta paroda, skirta „Draugo” 100-mečiui paminėti. Atidaryme dalyvavo ne tik Lietuvos, bet ir išeivijos lietuviai. Nuotraukoje viršuje – iš k.: Aldona Vaitienė, TMID'o direktorius, buvęs LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius ir Regina Narbutienė.

„Draugas” – jau laikas taip greitai prabėgo, jau 100 metų, kai šio laikraščio puslapius varto kelios lietuvių generacijos. Daug Amerikoje ir visame pasaulyje lietuvių kalba spausdintų laikraščių išnyko, o „Draugas”, tas laukiamasis pašto draugas, vis gyvuoja...

Su žiniom – pasaulio ir Lietuvos, su kultūra – menininkais, dailininkais, muzikais, poetais, rašytojais, nuotraukomis – vis gyvuoja... Su lietuviškų organizacijų darbais, su redakcijos vedamaisiais straipsniais, įdomiomis minitimis – žiūrint į ateitį, nepamirštant praeities.

„Draugas” švenčia 100 metų! Laimingi mes, kurie skaitome jį. Laimingi tie, kurie dirbo ir dirba šiame garbingos lietuvių kalbos išlaikymo darbe. Tegul būna „Draugui” šviesi ateitis, šviesi ateitis lietuvių tautai ir kalbai!

Vilija Vakarytė

Gražindami „Draugo” pokylio bilietėlių šakneles auکوjo: 170 dol. Victor Lapatinskas, Seattle, WA. **120 dol.** N. Laima Jarasunas, Santa Monica, CA. **Po 100 dol.:** Martynas A. Trakis, Palos Hills, IL; Mindaugas L. Griauzdė, Riverside, IL; Vita Neverauskas, Sterling Hts., MI; Antanas Adomaitis, Manchester, CT; Wanda E. Petkus, Saint Petersburg Beach, FL; Alexander R. Domanskis, Western Springs, IL; S. P. Tauras, Valparaiso, IN; Aldona K. Šmulkštienė, Chicago, IL. **95 dol.** Ona Strimaitis, Putnam, CT. **Po 70 dol.** Kazys Ambrozaitis, Chesterton, IN; Aldona Maurutis, Kirtland, OH;

Irena Mazurkiewicz, North Riverside, IL; Teklė Bogusas, Boston, MA; Grazina Kenter, Danbury, CT; Albinas Markevicius, Santa Monica, CA; Nijole Brazenas-Paronetto, Sparkill, NY; Vida Jankauskas, Woodhaven, NY; Alfonsas Babonas, Southfield, MI; Vytautas Bandziulis, Madison, WI; Raymond Rimkus, Oak Brook, IL; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; **Po 50 dol.** Julia Danta, Exton, PA; Dalile Polikaitis, Westlake Village, CA; Konstancija Stasiulis, Lemont, IL; Irena Raulinaitis, Glendale, CA.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas ir paramą.

Autobusai nuveš į šv. Mišias katedroje

Į Čikagos katedrą, kur spalio 25 d., sekmadienį, 3 val.p.p. vyks Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmečio šv. Mišios, nuo lietuvių parapijų/centrų **organizuojama išvyka autobusais**. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Norinčius važiuoti prašome iš anksto užsirašyti.

Išvyksta nuo **Seserų Kazimieriečių Motiniško namo** (Marquette Park), 2601 W. Marquette Rd., Chicago – registracija Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel.: 773-776-4600 arba JAV LB Socialinių reikalų taryboje tel.: 773-476-2655 („Seklyčia”).

Išvyksta nuo **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios** (Brighton Park), 2745 W. 44th St., Chicago – registracija tel.: 773-254-7553 (Evelina Oželienė) arba tel. 773-847-5895 (Vytautas Stanevičius).

Išvyksta nuo **Šv. Antano bažnyčios** (Cicero), 1510 S. 49th Ct, Cicero – registracija tel.: 708-863-9849 (Mindaugas Baukus).

Išvyksta nuo **Pasaulio lietuvių centro** (Lemont), 14911 W. 127th St., Lemont – registracija JAV LB Lemonto soc. reikalų skyriuje tel.: 630-334-2906 (Pranas Jurkus) arba Pal. J. Matulaičio misijos raštinėje tel.: 630-257-5613.

Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos vardo tūkstantmečio šventės Čikagoje komiteto info

Ieško giminių

Esu Birutė Mikulytė, gyvenu Lietuvoje. Domiuosi giminės, t. y. Prozariškių kaimo Kaišiadorių rajone (buv. Žaslių valsčiaus, Trakų apskrities) istorija, tame kaime gyvenusiais žmonėmis. Esu atkūrusi Mikulių (ir kitų su jais susijusių pavardžių) genealogiją XIX–XX amžiais. Tačiau lieka spragos, nes XIX a. pab.–XX a. pr. nemažai kaimo žmonių išvyko gyventi į Ameriką ir kitas šalis. Apie išvykusius, jų gyvenimą žinių beveik ne-

turiu. Mano žiniomis, dar 1971 metais B. Mikulis, tikrai kilęs iš Prozariškių, gyveno Nashville. Prašyčiau atsiliepti Mikulių ir kitų, kilusių iš Prozariškių kaimo, palikuonis. Rašykite man adresu:

Birutė Mikulytė, S. Stanevičiaus g. 56-11, Vilnius, Lithuania arba el. paštu: **b.mikulyte@gmail.com**

Birutė Mikulytė